

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Sirada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Békés küzdelmünk vezetői.

A kisebbségi kérdés a világpolitika irányító tényezőjévé fejlődött. Jelenleg e körül a kérdés körül kavargó az európai nagyhatalmak érdekharc. A háboru vagy béke ügye azon dől el, hogy rendezik-e a csehszlovákiai kisebbségek helyzetét. A multhoz képest a nagy változás abban jelentkezik, hogy míg régebb a Csehszlovákiával barátságban vagy szövetségben levő országok nem törődtek a német, magyar és lengyel nemzetiségű polgárok elnyomatásával, ma ezeknek az országoknak, Angliának és Franciaországnak, a külképviseletei sürgetik leglázásabban a kisebbségi kérdés rendezését.

A kedvező változásban nagy része van annak a felvilágosító munkának is, amit a kisebbségi népek végeztek a maguk bajainak, sérelmeinek ismertetése céljából. Azokban az időkben, amikor a Népszövetség kellenetlenül vagy egyáltalán nem foglalkozott az ő feladata körébe eső nemzeti-ségi ügyekkel, az érdekelt népek egyesületekbe tömörültek és képviselőik gyűlésezései útján évről-évre fölhivták a nagyhatalmak figyelmét a mulasztásokra és az ezekből származó veszedelmekre.

A felvilágosító munkából az erdélyi magyarság is derekasan kivette részét. A kisebbségi összejövetelekre kiváló embereket küldött ki, akik ott nemcsak az erdélyi magyarság ügyét képviselték méltóan, de az egész kisebbségi mozgalomnak vezető alakjaivá emelkedtek. Ismeretes, hogy *Balogh Arthur*, volt egye-

temi tanár és szenátor a kérdéstről irt cikkeivel, könyveivel, előterjesztéseivel milyen nagy tekintélyt vívott ki magának a többi nemzetek előtt!

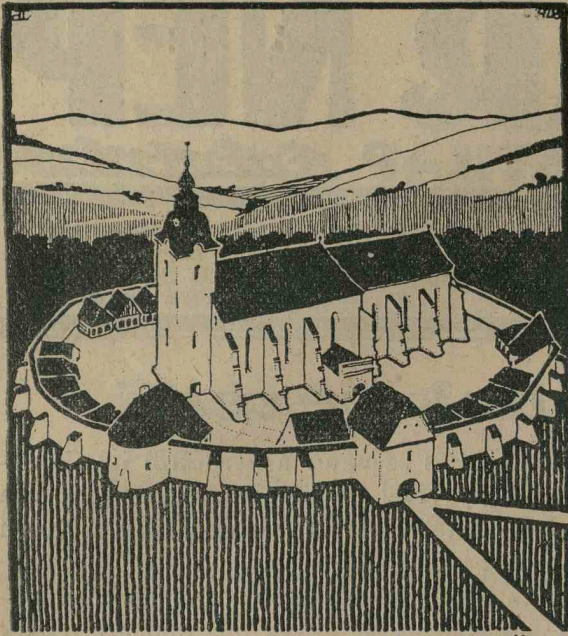
Az idei nyáron két nagy összejövetel zajlott le a kisebbségi ügyek tárgyalására, egyik Dánia fővárosában, Kopenhágában, a másik a svéd fővárosban, Stockholmban. Ezekben a gyűléseken az erdélyi magyarságot *Br. Jósika János*, a szilágymegyei magyarság volt parlamenti követe képviselte. Örömmel kell megállapítanunk, hogy *Br. Jósika János* nagy sikereket ért el a nemzetközi összejöveteleken. Nemcsak a közös ügyet vitte előbbre, de az erdélyi magyarság kisebbségi vezetése számára is nagy elismerést szerzett. Angolnyelvű felszólalásaival Anglia és Amerika figyelmét nyerte meg a nemzetiségek törekvéseinek. De diplomáciai készségével a legkülönbözőbb törekvéseket összhangba tudta hozni, a legkényesebb ügyek-

Br. Jósika János.

ben az ő szava alakította ki az egyetértő határozatokat. Ezen a téren szerzett érdemeiért őt választották meg a nagygyűlés határozatait megszövegező bizottság elnökévé.

Mi erdélyi magyarok mindig az alkotmány és törvény keretein belül küzdöttünk jogainkért. Ha küzdelmünk iránt a belső és külső politika intézőinek figyelme fölédredt s ha a kisebbségi ügyek nálunk is helyesebb elbírálásban fognak részesülni: abban *br. Jósika János*nak történelmi érdemei lesznek.

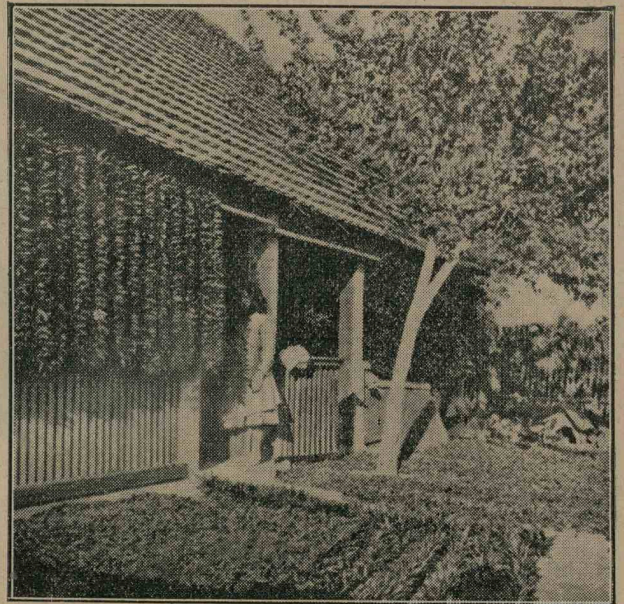
AZVJ TORDAI REF. TEMPLOMERŐD

Torda ünnepnapjai.

Kisebbségi kívánságaink elsősorban arra irányulnak, hogy őseinktől örökölt hagyományainkat, nyelvünket, műveltségünket lelkünk szerint ápolhassuk. Örömeinkre és megnyugvásunkra szolgál tehát, ha ennek a vágyunknak zavartalanul eleget tehetünk. Ebben a megnyugtató hangulatban folyt le az Erdélyi Múzeum-Egylet idei vándorgyűlése Tordán, amely elé a hatóságok nem gördítettek akadályokat s amely így az összegyűlt erdélyi magyar tudósoknak és helyi lakoságnak kedves találkozó ünnepévé lett. A háromnapos összejövtelen a tudomány minden ágából tanulságos előadások hangzóitak el s ezek során megemlékezés történt Torda fényes történelmi szerepéről és fennmaradt régi emlékeiről is.

Paprika-szüret.

A nagy gazdasági versenyben a gazdálkodás jövedelmét kereskedelmi és ipari növények termelésével lehet legjobban biztosítani. Az ilyen növények termelése azonban különleges feltételekhez van kötve. Boldog annak a vidéknek a népe, ahol valamely növény termelésének különleges feltételek kedveznek. Erdély lóhere magjáról búzájáról és gyümölcséről híres. Az Alföldön más növények diszlenek jobban. Szeged vidékén a paprika világhírű és mióta Szent-Györgyi Albert megállapította, hogy magas vitamin tartalma van, világkereskedelmi cikk lett. A paprika-termelés Szeged vidékén állami ellenőrzés mellett történik és szakértő vegyészek vigyáznak a feldolgozás minden szakaszára. Képünkön a paprika-szüret után száradásra felfűzött és a tornác elé akasztott füzéreket mutatjuk be.

Paprika-szárítás Szeged vidékén.

Magyar népi öntudat és törvényfisztelet.

A „Magyar Nép“ hasábjain már beszámoltunk a bledi konferencia eredményeiről, megirtuk, hogy Magyarország és Románia közt nemcsak a fegyverkezés egyenjoguságában és jóindulatu semlegességében állapodtak meg, hanem a kisebbségi kérdés ügyét is rendezték. A kisebbségi határozatokat ugyan hivatalosan még nem tették közzé, de mind a román, mind a magyar kormányférfiak nyilatkozatai szerint a kisebbségi kérdésben is a megállapodás elkészült. Erre vall az új kisebbségi szabályzat és a kisebbségi főkormánybiztoság felállítása is. Ugyancsak utalunk a királyi helytartóságok vezetőinek beiktatásán elhangzott nyilatkozatokra, amelyekben Miron Cristea és Calinescu belügyminiszter hangoztatták a kisebbségekkel szemben a jövőben tanusítandó jó bánásmódot. Mindezek ellenére azonban Kolozsváron, valamint más kisebbséglakta területeken is az alsófoku hatóságok, melyek még nem ismerik eléggé a kormány szándékait, még mindig nem akarják tudomásul venni azt az új szellemet, amelyet a kormány a kisebbségekkel szemben lépten-nyomon hangoztat. Kolozsváron például olyan riasztó hírek terjedtek el a kisebbségek körében, hogy az új királyi helytartóság titkos nyelvrendeletet adott ki az alantas hatóságoknak, hogy a hivatalokban nem szabad a kisebbségi nyelvet használni. Midőn az ujságíróknak egy küldöttsége megjelent Hanzu királyi helytartónál és Hodor vezértitkáránál s kérdést intéztek a titokzatos rendelet ügyében, ugy Hanzu királyi helytartó, mind Hodor vezértitkár a legerélyesebben cáfolta a híreszteléseket. Hanzu királyi helytartó kijelentette: szándékában sem volt ilyen rendeletet kiadni s a jövőben sem fog a kisebbségekkel szemben ilyen eszközöz nyulni. Kolozsváron és Szamos-tartomány összes területein a királyi helytartó kijelentése megnyugvást keltett a kisebbségek körében. Nyilvánvalóvá vált, hogy bizonyos elemek az ellenőrizhetetlen forrásból származó híreszteléseket csak azért közkeltették meg, hogy a románságnak a kisebbségekkel való jó viszonyát megzavarják.

Ugyanezért az ország minden részéből érkeznek hírek, hogy a kisebb hatóságok még mindig kisebbséggel szemben magatartást tanusítanak és a vidéken élő magyarság mai napig sem ad elég hitelt a kormány új kisebbségi intézkedéseinek s nem mer elég öntudatosan viselkedni azokkal a hatósági intézkedésekkel szemben, amelyek az új kisebbségi tör-

vény szellemével és intézkedéseivel szembe helyezkednek. *Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy a vidéki magyarság is öntudatosan viselkedjék. Tartsa tiszteletben az alkotmány szellemét, és a fennálló törvényeket, de ugyanakkor minden eszközt és módot ragadjon meg arra, hogy a kisebbséggel szembeni intézkedéseket öntudatosan fogadja, azok ellen orvoslást kérjen.* Ha az alsófoku hatóságok: a bíró, a finánc, az adószedő, a csendőr nem tartják tiszteletben az új kisebbségvédelmi intézkedéseket, akkor minden esetben a magyarság forduljon a királyi helytartóhoz.

Figyelmeztetjük a magyar népet különösen az új iskolai törvényre, amely a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltja meg a névelemzést, még az állami iskolákba is bevezeti a magyar nyelv oktatását s minden szülőnek megengedi, hogy olyan iskolába irassa be gyermekeit, amilyenbe jónak látja. A jövőben tehát nem történhetik meg, hogy idegen hangzású magyar emberek gyermekeit az állami iskolákba kényszerítsék. Nem történhetik meg, hogy a hivatalokban magyar emberek panasztát, ha azok nem bírják az állam nyelvét, anyanyelvükön ne hallgassák meg. Sőt a biharmegyei prefektus az új kisebbségi törvény szelleme értelmében huszonkilenc olyan községbe, ahol tulsulyban magyarok élnek, magyar bírót nevezett ki a község élére. Tehát a Székelyföldön bizonyára ugyancsak magyar bírót és magyar vezetőséget fognak állítani a községi előjárások élére.

Felhívjuk tehát e helyen a „Magyar Nép“ olvasóit, hogy figyelemmel olvassák a különböző kisebbségekre vonatkozó rendeleteket és intézkedéseket s minden egyes esetben, ha azt az alsófoku hatóságok nem tartják tiszteletben, nem járnak el azoknak a törvényeknek a szellemében, akkor panasszal éljenek a királyi helytartóságoknál. Ha az itt élő magyar nép, amelynek a múltban bizony sokszor oka volt a tartózkodásra, most a kisebbségi törvények életbeléptetése után nem nyeri vissza magyarnépi öntudatát, akkor hiábavaló minden kormányintézkedés, hiábavaló a felsőbb hatóságok alkotmánytisztelő szelleme, mert azok a kisebb hatóságok tisztviselői és alkalmazottai, akiket a régi szélsőséges politikai rezsimnek kisebbséggel szembeni jelszavai megtévesztettek, továbbra is kisebbséggel szemben magatartásukkal fogják keserűvé tenni a kisebbségi népek életét.

Külföld.

Háboru vagy béke? Lapunk előző heti számában közöltük, hogy Németország a csehek ellen fontos katonai intézkedéseket tett. Természetesen Csehszlovákia sem maradt tétlen. Fokozta az izgalmat, hogy a német hadvezetőség kijelentette: a német hadgyakorlatokra behívott tartalékosokat addig nem bocsátja haza, amíg a csehszlovák kormány a szudéta-német kérdést nem rendezi kielégítő módon. Az ezzel kapcsolatos izgalmas események fejleményeiről az alábbiakban számolunk be. Lapunk előző számának megjelenése után néhány napig a helyzet tovább súlyosbodott. Az volt az általános felfogás, hogy Európa és a világ történelme fordulóponthoz érkeztek. Berlinben hangoztatták, hogy a szudéta-német kérdést halaszthatatlanul meg kell oldani. Anglia is kifejezést adott annak a felfogásának, hogy az ellentétet meg kell oldani, azonban békés eszközökkel. Nagy feltűnést keltett az a híresztelés, hogy Henderson berlini angol nagykövét és az Északamerikai Egyesült Államok berlini követe nem térnek vissza berlini állomáshelyükre. Az angol ujságok ezzel kapcsolatban nyíltan hangoztatták, hogy nem is a szudéta-németek és a prágai kormány állanak egymással szemben, hanem Anglia és Németország.

A válság a múlt hét vége felé érte el tetőpontját, úgy látszik azonban, hogy győzött a józan belátás és a békés irányzat. Az történt ugyanis, hogy Henderson berlini angol nagykövét repülőgépen mégis Berlinbe utazott és Hitlernek fontos üzenetet vitt az angol miniszterelnöktől. A hírek

szerint Hitler megértően fogadta a javaslatokat, ezzel a nemzetközi feszültség sokat enyhült. Az események hatása alatt most már a németek is békés szándékukat hangoztatják, követelik azonban, hogy a csehszlovák kormány a szudéta-német kérdést mielőbb rendezze. Nem lehet még tudni, hogy milyen elvek szerint fogják a súlyos elmentéket elsimitani. Az angol javaslat állítólag a Svájcban jól bevált tartományi rendszert szeretné Csehszlovákiában meghonosítani. A németek egyelőre idegenkedek a terv elfogadásától, bár nem tagadják, hogy egyelőre némi változtatásokkal az angol javaslat elfogadható volna. A legközelebbi napok fogják megmutatni, hogy milyen módon dől el a kérdés. A nemzetközi politikában uralkodó hangulat alapján azonban remélhető, hogy a világháboru veszélye egyelőre megszűnt és békés megoldás fog véget vetni a német-cseh viszálykodásnak.

A legutóbb érkezett híradások szerint Runciman lord javaslatot fog tenni, hogy nemzetközi ellenőrzés mellett rendeljenek el Csehszlovákiában népszavazást. A népszavazás során Csehszlovákia egész lakosságát tartományonként megszavaztatnák. A prágai kormány ellenzi a népszavazást, így nem lehet tudni, hogy az angol szakértőnek ez a javaslata simán megvalósítható lesz-e?

Nagy csata folyik a Távolkeleten. A Jangese folyó partján nagy csata folyik. Az ütközetben kínai részről 400 ezer, japán részről 150 ezer főnyi haderő vett részt. Az eddigi jelentések szerint a japánok fölényben vannak, több fontos katonai pontot elfoglaltak.

A francia hadsereg Csehország mellé áll! Angol ujságok híradása szerint a francia légi haderő parancsnoka berlini látogatása alkalmával kijelentette, hogy amennyiben Németország megtámadná Csehszlovákiát — Franciaország egész haderejével Csehország mellé áll.

Nagy fénnel ünnepelték meg Vilma holland királynő uralkodásának 40-ik évfordulóját. Vilma, holland királynő trónralépésének 40-edik évfordulóját szeptember első hetében nagy fénnel ünnepelték meg. Az ünnepség alkalmával katonai csapatszemle volt és a főváros lakossága elvonult az uralkodónő előtt.

Franciaországban feszült a belpolitikai helyzet. A kommunista és szocialista pártok erős támadást indítottak a kormány ellen. A francia kormány biztában, hogy a támadások ellenére sem fenyegeti kormányválság Franciaországot.

Kivégezték a szovjet hajóhad parancsnokait. A szovjet tengeri haderők főparancsnokát, továbbá a tengeri haderő több parancsnokát kivégezték.

Mussolini találkozott Boris bolgár királlyal. Az Olaszországban tartózkodó Boris bolgár király hosszas megbeszélést folytatott Mussolinivel. A megbeszélés során időszerű, külpolitikai kérdéseket tárgyaltak meg.

Kisajátítások a határmentén. Párisban nagy megdöbbenést keltett a hír, hogy az olasz kormány a francia-olasz határ mentén több francia polgár birtokát, katonai okokból kisajátította.

Tíz éve uralkodik az albán király. Zogu albán király uralkodásának 10 éves évfordulóját fényes ünnepségek között ünnepelték meg. Az ünnepségeket a főváros piacterén rendezték. Fes-

si látványt nyújtottak az ország minden részéből érkező és albán nemzeti viseletbe öltözött kiküldöttek. Az ünnepeken a magyar főiri világ is nagy számmal képviseltette magát.

Kicsérélik a spanyol foglyokat. A köztársasági és nemzeti csapatok hadvezetősége között megegyezés jött létre, amelynek értelmében hadifoglyaikat kölcsönösen kicsérélik.

Ünnepélyesen fogadták hazatérkezése alkalmával Horthy kormányzót. Horthy Miklós, magyar kormányzó hajón érkezett vissza Budapestre. A kormányzó megérkezése alkalmával a kikötőben megjelentek a magyar kormány tagjai és az országgyűlés két házának elnökei. Horthy Miklós az ünnepélyes fogadás után a gödöllői királyi kastélyba hajtatott.

Hogyan hajtják végre Magyarországon a földreformot? A magyar kormány nagyfontosságú minisztertanácsot tartott, amelyen a magyarországi földreform részletkérdéseit is megbeszélték. Hír szerint rövidesen sor kerül Magyarországon a földreform végrehajtására. A földre-

form alkalmával a nagybirtokoknak negyedrészt fogják kisajátítani földosztás céljaira.

Megegyeztek a japánok és oroszok. A japán—orsz határ-villongásban a két állam között elvi megállapodás jött létre. Ezzel az orosz-japán viszály békésen elintéződött.

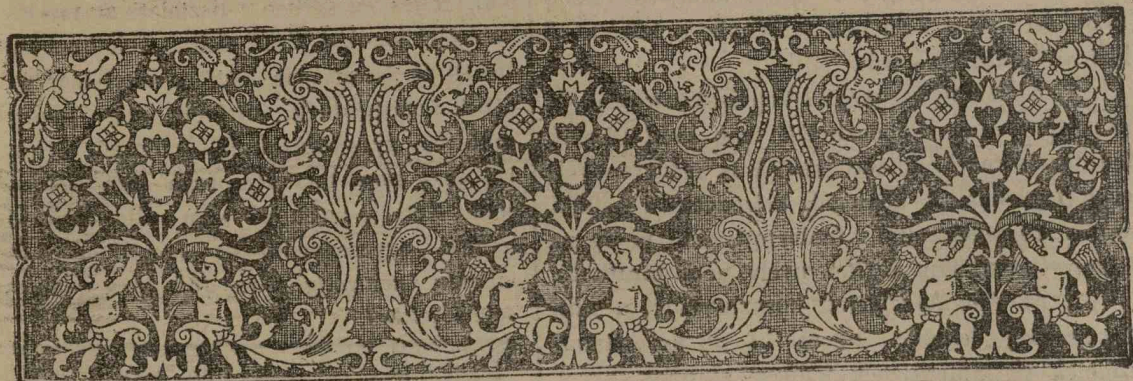
Merényletet követtek el Faruk, egyiptomi király ellen. Faruk, egyiptomi király ellen, midőn egy uszóversenyről hazafele indult, merényletet követtek el. A merénylő revolverből rálőtt az egyiptomi uralkodóra, golyója azonban nem talált. Az eltévedt golyó két embert megsebesített. Faruk király sértetlenül tért vissza palotájába.

Kötelező katonai szolgálat Magyarországon. A Bled-i konferencia után az összes akadályok megszűntek, amelyek Magyarország felfegyverkezését gátolták. Imrédy Béla, magyar miniszterelnök Kaposváron nagy beszédet tartott, amelyben időszerű kül- és belpolitikai kérdéseket fejtegetett. Imrédy Béla kijelentette, hogy Magyarország október hónaptól kezdve bevezeti a kötelező katonai szolgálatot. A

különböző ifjúsági egyesületeket katonai előkészítést nyújtó egyesületekké alakítják át. Azokat, akik katonai kötelezettségeiknek eleget tettek, lövészegyesületekbe tömörítik.

Nagygyűlés Nürnbergben. A német nemzeti szociálisták nagygyűlése Nürnbergben, la-punk nyomdába adásának idején kezdődött meg. Az egész világ feszült érdeklődéssel várja, hogy a nürnbergi nagygyűlésen Hitler milyen kijelentéseket fog tenni. Bizonyos ugyanis, hogy a német vezér és kancellár mind a csehszlovák, mind más külpolitikai kérdésekben nagy horderejű kijelentéseket tesz. A hírek szerint Hitler 100 évig tartó békét ajánl fel Angliának és Franciaországnak, ezzel szemben Németország szabadkezet kér arra, hogy Kelet-Európa felé gazdaságilag terjeszkedhessen.

Fiatal írókból álló expedíciót vezet Ázsiába egy magyar tudós. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Miben van a béke fenntartásának záloga?

— Br. Jósika János stockholmi beszédéből. —

Hogy a nemzetiségek vetélkedésének vége szakadjon, arra találta ki Wilson a népek önrendelkezési jogának jelszavát. Sajnos azonban, az új államok megszületésének, a határok eltolásának és az európai térkép ujjaalakításának ellenére ma is ugyanannyi nép él idegen uralom alatt, mint a háboru előtt. Ma, a békeszerződések után, még mindig negyven millió európai éli a nemzeti kisebbség életét.

Teljesen lehetetlen is Európa térképét úgy alakítani, hogy az egyes nemzetiségek egységes országban egyesülhessenek és hogy ne legyenek számottevő kisebbségek. Ennek következtében a háborus okokat csak úgy lehet kiküszöbölni, ha *a nemzeti kisebbségek helyzete nem ad okot elégedetlenségre.*

Láthatjuk több példáját annak, hogyan értek el nem egységes országok a szabad fejlődés biztosítása által, hogy nemzetiségeik jelenlegi államkötelékükben teljesen megelégedettek és így nem is lesznek soha háboru okozói.

Ennek egy fénylő példája Svájc, ahol négy millió német, egymillió francia és félmillió olasz egyenjoguan, teljes szabadságban él együtt és közös óhajuk az, hogy jelenlegi határaik között megőrizhessék teljes semlegességüket.

Egy másik ilyen példát találunk Finnország svéd kisebbségeinél. Az 1921 június 27-én kelt finn-svéd egyezmény a következő pontokat tartalmazza:

1. Finnország attól az elhatározástól vezette, hogy az Aaland-sziget lakóinak svéd anyanyelvük, kulturájuk és helyi hagyományaik fenntartását biztosítsa, kötelezi magát a legrövidebb időn belül az Aaland-szigetek autonómiájáról szóló 1920. évi május 7-én kelt törvénybe a következő biztosítékokat felvenni:

2. Az Aaland-szigetek képviselőtestülete és községei nem kötelezhetők csak svéd iskolák fenntartására. Az állami iskolák is svéd tannyelvűek legyenek. A községek beleegyezése nélkül, sem a községek által fenntartott, sem pedig az állami iskolákban a finn nyelv nem tanítható.

3. Az Aaland-szigetek kormányzóját a finn köztársaság elnöke nevezi ki, de az Aaland-szigetek parlamentjének jelölése alapján.

4. Az Aaland-szigetek a közadóknak 50 százalékát saját céljakra fordíthatják.

Láthatjuk, hogy Finnország állami egységének veszélyeztetése nélkül vezethette be az Aaland-szigetek önkormányzatát. Pedig olyan kisebbségről van ott szó, mely az anyaország közelében lakik.

A szép egyetértés, mely az északi államok között uralkodik, nagyrészt annak köszönhető, hogy a kisebbségek minden északi államban egyenjogu állampolgároknak érzik magukat és ezáltal az egyes államok közötti jó viszonyt inkább előmozdítják, mint veszélyeztetik. Másrészt több európai államban, ahol a gazdasági együttműködés létérdek lenne és ahol azonkívül az általános nemzetközi helyzet is szoros együttműködést tenne kívánatosá, ez teljesen lehetetlenné válik, mert a kisebbségeiket nem kezelik egyenjogu állampolgárok gyanánt.

Kongresszusunkat azért hívtuk össze, hogy a bajokat meggátoljuk és a kisebbségi jogok védelmezése által, karöltve más nemzetközi egyesületekkel, a béke fenntartásán dolgozzunk. De célunkat csak akkor érhetjük el, ha az összes államok, — a vendéglátó Svédország és a többi északi államok példájára, — elismerik a kisebbségek nemzeti és kulturális jogait és ezáltal az elégedetlen kisebbségeikből teljes jogu, elégedett állampolgárokat nevelnek.

A nemzetiségi kérdés a háboru után sem szűnt meg viszálykodások okozója lenni. Ellenkezőleg, a helyzet talán ma még súlyosabb, mint a háboru előtt. Ha tehát a jövő háboru lehetőségét csökkenteni akarjuk, ez csak azáltal történhetik meg, ha minden államban, kivétel nélkül, teljes egészében tiszteletben tartják a kisebbségi jogokat. Csak ezáltal keletkezhetik olyan békés és barátságos légkör, amelyben a háboru sebei beheggednek, ahelyett, hogy naponta felszakítva, gyógyulásuk lehetetlenné válják. A világbékét nem tarthatja fenn sem Népszövetség, sem Kellogg-paktum, sem államcsoporthozulás, hanem egyesegyedül az igazságos bánásmód minden nemzettel, de főképpen a nemzeti kisebbségekkel.

„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Hírek

Ófelsége érdemei. A Chisinau-i királyi kormányzó beiktatásán Calinescu belügyminiszter nagy beszédet mondott. Calinescu beszédében Ófelsége érdemeit méltatta. Elmondotta, hogy az uralkodó betöltötte történelmi küldetését, mert ki vezette Romániát súlyos helyzetéből.

Nincs titkos nyelvredelet!

Erdély több vidékén riasztó hírek terjedtek el arról, hogy a tartományi helytartók sérelmes nyelvredeletet adtak ki. Az ellenőrizhetetlen hírek szerint, felsőbb rendeletre az állami és közigazgatási hivatalokban ezután sem szabad kisebbségi nyelvet használni. A hír érthetően nagy megdöbbenést keltett, éppen most, amikor felállították a kisebbségi fő kormánybiztosságot s Románia és Magyarország között Bledben megállapodás jött létre. Annál inkább feltűnő volt a hír, mert hiszen Miron Cristea pátriárka miniszterelnök néhány héttel ezelőtt rendkívül barátságos nyilatkozatban emlékezett meg a Romániában élő kisebbségekről, különösen a magyarságról. A riasztó hírekkel kapcsolatban a Kolozsvárt székelő királyi helytartó kijelentette, hogy tiltó nyelvredeletet a királyi helytartóság nem adott ki. A híresztelések tehát rossz indulatu forrásból származnak és csak arra alkalmasak, hogy megmérgezzék a közhangulatot.

Halálsugarakat talált fel két szegedi fiatalember. Pap László és Kókai István szegedi műszeresek hosszú kísérletezés után titokzatos sugarakat állítottak elő. A két feltaláló által előállított villamos sugarak megállítják a motorokat és bizonyos fé-

meket nagyobb távolságról is megoldaszlanak. A sugarak nagy távolságból képesek robbanó anyagokat meggyújtani és kisebb állatokat megölni.

Légijárat Varsó és Budapest között. A lengyel légiforgalmi társaság Varsó és Budapest között rendszeres légijáratot létesített. A repülőgépek Csehszlovákián át fognak közlekedni.

Hazaérkezett Mihály nagyvajda. Mihály nagyvajda hosszabb külföldi tartózkodás után visszaérkezett Romániába.

Felszentelték Csikrákos községe katolikus templomát. Csikrákos község 500 éves, újjáalakított templomát szép egyházi ünnepség keretében szentelték fel.

Megdölt a vadasi vád. Hét református lelkész, tanító és tanítónő állott a kolozsvári hadbírótság előtt tiltott gyülekezés vádjával terhelt. A vádirat szerint a vádlottak ez év májusában Vadasd község határában tanítványaikkal együtt gyűlést tartottak a prefektus engedélye nélkül. A feljelentő Tabarca Marin havadi csendőralliszt jelentésében államellenes izgatással is megvádolta a feljelentetteket. A hadbírószági tárgyaláson kiderült, hogy a havadi, havadtői, rigmányi, szentsimoni és vadasi iskolák felsőbb rendeletre rendeztek erdei kirándulást és ott előadásokat tartottak a gyermekeknek. A felhozott indokok alapján a hadbírótság Nagy Teréz tanítónőt, Gál Viktor református lelkész-tanítót, Sántha József ref. tanítót Vadasdról, Farkas József nyárádszentsimoni református lelkészt, Péter Lajos havadi református lelkészt, Kusztos Dénes havadtői református lelkészt és Mircse Olga rigmányi tanítónőt felmentette a súlyos vád alól.

Genfben utazott a külügyminiszter. Petrescu Comnen, román külügyminiszter Genfben utazott, hogy résztvegyen a Népszövetség 18-ik ülészakán.

Csikmegyében lépfene járvány lépett fel. Csikkarcfalva, Csikjenőfalva és Csikszenttamás községek havasi legelőjén lépfene járvány lépett fel az állatok között. Egy pásztor, aki a lépfenében elhullott állatokat nyuzta és egy gazda, aki a beteg állatok húsból evett, lépfenében megbetegedtek. A gazda a betegség következtében meghalt. Az egészségügyi és állategészségügyi hatóságok azonnal megtették a szükséges intézkedéseket. A lépfene elleni védekezést oltó anyagok segítségével végzik.

Óriási vihar volt Japánban. A japán szigeteken óriási vihar sepegt végig. A vihar által okozott kár óriási méretű. A pusztításra jellemző, hogy a fővárosban harmincezer ház került víz alá. Az ország területén a vihar több ezer telefonoszlopot kidöntött.

Sziklának ütközött Svájcban négy repülőgép. Svájcban 4 repülőgép sziklának ütközött és lezuhant. Hat ember meghalt, hét ember súlyosan megsebesült.

Az iskolai év kezdete a nagyenyedi ref. tanítóképző intézetben. Tudomására hozzuk az intézetünkbe felvételüket kért tanulóknak, hogy az új iskolai év szept. 15-én kezdődik. E miatt az I. és V. osztályba való felvételi vizsgálatok, valamint a II. és V. osztályba szóló különbözeti vizsgálatok mind szept. 12-én reggel 8 órakor kezdődnek. E szerint mindegyik még vizsgát nem tett új tanulónak szept. 11-én estére kell megérkeznie. A régi tanulóknak elég-séges szept. 14-én estére bejőniök. Az igazgatóság.

Magyar nyelv az iskolában.

A nemzetnevelésügyi minisztérium a kisebbségi főköormánybiztossággal egyetértőleg nagyfontosságú intézkedést léptetett életbe. Azokon a vidékeken, városokban és falvakban, ahol kisebbségi lakosság lakik, az állami elemi és középiskolákban elrendelték a magyar nyelv tanítását. Az eddigi magyar tagozatokat fenntartják és azokban az állami iskolákban, amelyek magyarul tanítják a vidékeken vannak, azonban nincs magyar tagozatuk, magyarnyelvű órákat fognak beállítani. Azokon a vidékeken, ahol kisebbségek laknak, több tanítóképző intézetben elrendelik a kisebbségi nyelvek tanítását. Ilyenformán az állami tanítóképző intézetekben a magyar nyelvet is fogják tanítani és nem fog előállni az a helyzet, hogy az állami tanítóképző intézet végzett és magyar tagozathoz beosztott tanító ne tudja a magyar nyelvet. Ezt az intézkedést kiegészíti az, hogy a tanítóképző intézetek mellett működő gyakorló iskolákban kisebbségi tagozatot létesítenek, hogy az életbe kikerülő tanítók gyakorlatilag is megtanulják a kisebbségi nyelvek oktatását.

A második nagyjelentőségű intézkedés a beiratkozások alkalmával kiküszöböli a nevek firtatását. Annak a szülőnek, aki kije-

lenti, hogy anyanyelve alapján valamilyen nemzetiséghez tartozik, felekezetre való tekintet nélkül jogában áll gyermekét a maga kisebbségi iskolájába iratni. Csupán a román származású gyermekekre kötelező az állami iskolába való beiratkozás. Nagyon fontos a beiratkozást szabályozó rendeletnek az a része, amely kiküszöböli, hogy az állami iskolák igazgatói ne adják meg a szükséges bizonyítványokat azoknak a szülőknek, akik felekezeti iskolába akarják iratni gyermekeiket. A kisebbségi szülőket a törvény ugyanis arra kötelezi, hogy mielőtt gyermekeiket a felekezeti iskolába iratják, jelenjenek meg az állami iskola igazgatója előtt, tegyenek erre vonatkozó nyilatkozatot, mert a felekezeti iskolába csak az állami iskola igazgatójának bizonylata alapján vehetők fel a gyermekek. A nemzetnevelésügyi minisztérium elrendelte, hogy az állami iskolák igazgatói szeptember két első hetében hivatalukban kell, hogy tartózkodjanak és a szükséges bizonylatokat ki kell, hogy adják.

Az intézkedések rendkívül nagyjelentőségűek, mert ha a rendelkezéseket gyakorlatilag végrehajtják, a magyarságnak régi sérelme nyer orvoslást.

Német ajándék a lengyel köztársasági elnöknek. Göring német marsall a lengyel köztársasági elnöknek fényes kivitelű gépkocsit ajándékozott a tavaly Lengyelországban lefolyt vadászatok emlékére.

Nagy viharok voltak az Ókioráliságban. A Prahova völgyében és a román tengerpart környékén óriási viharok voltak. A viharoknak halálos áldozataik is vannak.

Három igazgatóságot szerveznek a kisebbségi főköormánybiztosságon. Silviu Dragomir, kisebbségi főköormánybiztos elkészítette a főköormánybiztosság hivatali beosztásának tervét. **Három szakosztályt fognak szer-**

vezni a kisebbségi főköormánybiztosságon. Az egyik szakosztály művelődési, a második jogi, a harmadik időszerű kérdésekkel fog foglalkozni. A főköormánybiztosságok szakosztályainak vezetőit rövidesen ki nevezik.

Rövid hírek

Nyelvvizsgára állították a korcsma engedélyért folyamodókat. Arad megyében a községi italmérések árlejtésén a kisebbségi folyamodókat nyelvvizsgára állították.

Magyar alpolgármestert neveztek ki Nagyszalontán. Szabó Jánost, aki Nagyváradon volt pénzügyigazgatósági tanácsos,

Nagyszalonta város alpolgármesterévé nevezték ki. Szabó János az első kisebbségi alpolgármester, akit az új közigazgatási törvény életbeléptetése után neveztek ki vezető állásba.

Halált okozott a világháborúban szerzett seb. Náguly Lajos, szentkatolnai földbirtokos világháborúban szerzett és begyógyult sebe kiújult és elgennyesedett. Nyágyul vérmérgezésben meghalt.

Háborog a Vezuv tüzhányó. A Nápoly közelében levő Vezuv tüzhányóhegy napok óta erősen háborog. A működő tüzhányó piros fénnyel árasztja el a környéket és sok olvadt anyagot dob ki magából.

Ghandi nagy beteg. Az indiai szabadságharc vezére súlyos beteg. Állítólag néhány hónappal ezelőtt barátainak megjósolta halálát.

Uj tankönyvek.

A magyar tanítók figyelmébe!

A „Minerva” Irodalmi és Nyomdai Műintézet R. T. kiadásában már megjelentek a magyar felekezeti elemi iskolák részére a legújabb tantervnek megfelelően átdolgozott új tankönyvek. A Minerva-kiadású tankönyvekre nem szükséges külön is föl hívni tanítóink figyelmét, hiszen e könyveket az eddigi legelőnyösebb tapasztalatok alapján minden tanító jól ismeri és a legszebb eredménnyel használhatta eddig is.

Tekintettel e tankönyvek kiválóságára, továbbá arra is, hogy a megfelelő könyvek a legújabb engedéllyel vannak ellátva, az illetékes egyházi főhatóságok el is rendelték iskoláik részére e könyvek kötelező használatát.

A felekezeti iskoláink ezután is az egyházi főhatóságaik által engedélyezett alábbi, Minerva-kiadású tankönyveket használják, sőt kötelesek használni.

Tanítószágunk figyelmét föl hívjuk arra, hogy a Minerva Műintézetnél (Cluj, Strada Baron L. Pop 5) eszközölt közvetlen rendeléseik esetében az eddigi árengedményt ez évben is megkapják.

1. Lőrinczi Ferenc—Bedelean Diomed: ABC és olvasókönyv a magyar tannyelvű elemi iskolák I. o. számára. (A legújabb 1938. évi program alapján engedélyezve 75—1938. Cons. Perm. szám alatt) — — — — — 34 Lei.
2. Lőrinczi Ferenc, Bedelean Diomed, Kali Sándor, Ósz Sándor: Magyar nyelv, olvasókönyv, egyéb tudnivalók, számtan, limba română a magyar tannyelvű elemi iskolák II. o. számára. (A legújabb 1938. évi program alapján engedélyezve 74—1938. és 115—1938. Cons. Perm. szám alatt — — — — — 60 Lei.

3. Lőrinczi Ferenc, Ferenczi Gábor, Ósz Sándor, Bedelean Diomed: Magyar olvasókönyv, magyar nyelvtan, természettudományok, számtan, limba română, istoria, geografia a magyar tannyelvű elemi iskolák III. o. számára. (A legújabb 1938. évi program alapján engedélyezve 73—1938. 91—1938. és 102—1938. Cons. Perm. sz. a. 80 Lei.
4. Lőrinczi Ferenc, Ferenczi Gábor, Bedelean Diomed, Kali Sándor, C. Stan: Magyar olvasókönyv, magyar nyelvtan, természetrajz, földrajz, számtan, limba română, gramatică, istoria a magyar tannyelvű elemi iskolák IV. o. számára. (A legújabb 1938. évi program alapján engedélyezve 72—1938., 90—1938., 92—1938. és 115—1938. Cons. Perm. sz. a. — — — 90 Lei.
5. Lőrinczi Ferenc, Bedelean Diomed, C. Stan, Ferenczi Gábor, Kali Sándor és Ósz Sándor: Magyar olvasó, magyar nyelvtan, társadalmi és állampolgári nevelés, földrajz, természettudományok, egészségügy, mezőgazdasági ismeretek és teljes román anyag (Intuiție, cetire, memorizare, exerciții gramaticale, istoria) az elemi iskolák V. o. számára. Engedélyezve 437—1936. és 566—1-3k. Cons. Perm. szám alatt) — 100 Lei.
6. Lőrinczi Ferenc, Bedelean Diomed, C. Stan, Ferenczi Gábor, Kali Sándor és Ósz Sándor: Magyar olvasó, magyar nyelvtan, társadalmi és állampolgári nevelés, természettudományok, egészségügy, mezőgazdasági ismeretek és a teljes román anyag (Intuiție, cetire, memorizare, exerciții gramaticale, istoria, geografia), az elemi iskolák VI. o. számára. (Eng. 437—916. és 566—1936. Cons. Perm. sz. a.) — — — 100 Lei.
7. Lőrinczi Ferenc, Bedelean Diomed, C. Stan, Ferenczi Gábor, Kali Sándor és Ósz Sándor: Magyar olvasó, magyar nyelvtan, társadalmi és állampolgári nevelés, természettudományok, egészségügy, mezőgazdasági ismeretek és a teljes román anyag (Intuiție, cetire, memorizare, exerciții gramaticale, istoria, geografia) az elemi iskolák VII. o. számára. (Eng. 437—936. és 566—936. Cons. Perm. sz. a.) — — 100 Lei.

Megvizsgálják a községi tisztviselők helyzetét. A belügyminiszterium rendelete értelmében a községi tisztviselők helyzetét felülvizsgálják. Megvizsgálják a tisztviselők képességét, továbbá kinevezésre és előléptetésre vonatkozó jogcímét.

Közigazgatási főfelügyelőnek nevezték ki Brandsot. Brands Rudolfot, az ismert szász politikus, közigazgatási főfelügyelőnek nevezték ki.

Gépkoesibaleset érte Stalint. A szovjet államfőt, Stalint gépkoesibaleset érte. Stalint karján megsebesült. A koesi vezetőjét letartóztatták.

Érdekes per. Bibescu herceg 200 ezer lej kártérítés erejéig beperelte a telefontársaságot, mert Bucurestiből nem tudott vidéki birtokának vezetőjével telefonon beszélni. A különös per fejleményeit általános érdeklődés kíséri.

Mérgekigyó a vasuti csomagban. A párizsi, földalatti vasut egyik állomásán elhagyott csomagot találtak. Egy tisztviselő a csomagot kibontotta, nagy rémületére abból óriáskigyó mászott elő. A kigyót rendőrök segítségével ketrecbe zárták.

Kolerajárvány Kínában. Kína több vidékén súlyos kolerajárvány pusztít. A járvány felülmúlja méreteiben az 1902-ben pusztított nagy koleravészt.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Az ujitások jegyében.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület által rendezett, kolozsvári kiállítás szép látnivalói a látogatók körében általános meglepetést keltettek. Nagy szakszerűséggel és izlésesen voltak csoportosítva nemcsak a méhészeti és a méhészettel kapcsolatos termékek, hanem más olyan tárgyak és termékek is, amelyeknek általános gazdasági értékük és jelentőségük van. A kiállítás nagy anyagára való tekintettel nem tudunk beszámolni név szerint a kiállítókról és nem tudjuk egyenkint felsorolni a kiállításon szereplő terményeket és tárgyakat. Be kell azonban számolnunk arról az általános benyomásról, amelyet a kiállítás a látogatókra tett. Megállapíthatjuk, hogy az Erdélyrészi Méhész Egyesület kiállításának sikerét az biztosította, hogy az ujdonságok jegyében folyt le.

Kezdjük mindjárt a kiállítás méhészeti részén. A legújabb rendszerű kaptárok mellett, újszerű méhészeti felszereléseket láttunk. Általános feltűnést keltettek a kiállításon azok a kaptárok, amelyek nemcsak esinosságuknál fogva válnak be, hanem azért is, mert használatuk a méhek munkáját nagyon megkönnyíti. Feltűnő volt a kiállításon a szürt méz, lépes méz, viasz és más méztermékek csinos csomagolási módja. Üvegszerű, átlátszó papír játszik nagy szerepet az újszerű csomagolásban. Az ilyen papír segítségével rendkívül izlésesen és mutatósan lehet becsomagolni az árukat. Sok nézője akadt a mézből készült tészták csoportjánál. A legegyszerűbb pogácsától kezdve a legfinomabb süteményig mindenféle fajta tésztát lehetett látni a mézes sütemények kiállításán.

A kiállítás kertészeti része is az ujdonságok révén hatott. A virágkertészek csodálatos virágujdonságokat, a konyhakertészek pedig feltűnő zöldség ujdonságokat állítottak ki. Kolozsvár hóstáti kisgazdái szebbnél szebb zöldségekkel szerepeltek a kiállításon. A nemesített magvak és új fajták tehát már nemcsak a gabonatermelésben jutottak

nagy jelentőséghez, hanem jelentőségük tokozatosan növekszik a belterjes kerti gazdálkodásban is. Ma már nem lehet másképpen sikeresen kertészkedni, mint úgy, hogy a kertészkedő gazda meghozatja a legújabb növényujdonságok magvait és ilyen módon igyekszik a piacon termékei számára elsőbbséget biztosítani.

A gyümölcs-kiállításra is vonatkoznak az előzőleg elmondottak. Ma már a régieknél jobb és piacosabb, újfajták állanak a gyümölcstermeléssel foglalkozó gazdák rendelkezésére. Csak azokat a fajtákat érdemes termelni, amelyeket a közönség izlésének tekintetbe vételével nemesítettek, mert különben a piaci értékesítés ütközik nagy nehézségekbe. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozzuk, hogy csak a nagy és szép színű gyümölcsöt lehet jól értékesíteni. A kiállításon bemutatott gyümölcsök termelői arról tettek tanúságot, hogy ismerik a gyümölcstermelés újszerű szabályait: a gyümölcsfák termését megritkítják. Nem hagyják tehát az ágakon megérni az összes gyümölcsöket, hanem a termés megritkítása után csak annyit hagynak az ágakon, hogy azok szép nagy gyümölcsökké tudjanak fejlődni.

A gyümölcstermeléssel kapcsolatban érdekes meglepetéssel szolgáltak egyik kiállító gyümölcsfa csemetéi. A jelenleg szokásos törzsnevelési rendszer mellett ugyanis a gyümölcsfák koronája egy-két méter közötti magasságban kezdődik. A kiállításon láttunk olyan gyümölcsfa csemetéket, amelyeknek ol-

Togal

Togal-tabletta biztos hatású mindennemű
műiéses betegségeknel,
gripa, rheuma, köszvény, ülő-
idegzsába, ideg- és lőfájásnál.
Togal még idült esetekben is hatásos.
42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

Anyám

Dolgozott Ő éjjel,
Dolgozott Ő nappal,
Reggel együtt kelt már
A ragyogó nappal.
Csak a szeme pihent
Szereleittel rajtunk,
— Mig mi ifjú lévvel,
Álmat üzünk, hajtunk, —
Csak mosolyog rajtunk.

Már rég távol vagyunk...
Mégsem tud megállni
Egy öröme van csak,
Minket hazavárni.
Akkor ünneplőt ölt,
Két karja kitérül,
Gyermekei elé,
S keze rájuk zárul,
Aldott, drága zárul.

Gyarmathy Irén

Ölbey Irén: Rózsából lett leány

Ott, ahol magától nem szól a bőrduda, élt egy szegény asszony, annak volt egy ura. Nagy, nagy szegénységük csak hagyján lett volna, ha vigasztalójuk, gyermekük lett volna. Hej, töpregett váltig, sírt a szegény asszony, a jó sors legalább egy gyermeket adjon.

Egyszer künn a kertben foltozott az asszony, s eltűnődik ezen, eltűnődik azon. Egyszer csak kicsordul szeme égő könnye s lecsorog arcáról a ikkadt, bús földre. S im, ahova esordult, egy-két szempillantás, sarjadzik a földből szép leveles hajtás. Leveles hajtásból rózsabokor váltott, ringatóznak rajta gyönyörű virágok. S akár a vak ablak, olyan igaz ez ám, az egyik virágból kilép egy szép kis-lány.

Lehuppan a földre a szép kicsi leány s így szól az asszonyhoz:

— Kedves édesanyám, jó-ságos egy anyám, csakhogy megszülettem. Csakhogy megszülettem s a magáé lettem.

Hej, örül az asszony, boldog rettentően, az ember is kacag, dalol jókedvűen. A szomszédok pedig csodájára jártak, nem találtak sehol párjára a lánynak.

No, telnek az évek, múlnak az esztendők, a rózsából lett leány egyre nőtt, egyre nőtt. S ahogy növekedett, évről-évre szebb lett s higye, aki hiszi, mindig ügyesebb lett. Mosott, vasalt, főzött, dolgozott hat helyett s bíz a

gyöngyleánynak hirtelen kerekedett. S hej, jöttek a kérők, báró, herceg, kocsis, volt közöttük lompos, volt közöttük esinos is. S ha már azt én mondom, eliheti bárki, volt a kérők közt egy igazi királyfi. A szép leány felől, no, ugyan lehetett, ő a leánynézőkre rá se hederített.

Hej, búsult az apja, hej, búsult az anyja, de rettentő sok könny hullott le miatta! Mért nem választ egyet lánynézői közül, mi lesz, ha a leány a nyakukon vénül.

De bizony a szép lány csak rándított vállán, ilyen-olyan legény neki bíz nem kell ám.

— Hát milyen kell, szentem?
— Olyan, — mondja a lány, — aki megfelel rá: ki a keresztanyám.

Erre a sok legény találgatja sorra, ki lehet, hol élhet a lány keresztanyja. Nem találta azt ki hej, egyetlenegy se, no, el is kullogtak búsan, szégyenszemre.

Élt a falu végén egy vén lisztes molnár, igen öreg volt

már, igen rokkant volt már. Annak a molnárnak volt egy legényfia, akár egy szál fenyő, gyönyörű dalia.

No, egyszer azután a molnár fiának kerek kobakjában bölcs gondolat támadt. A nagy kert végében van egy verdiófa, vén varjú fészkel ott, ki tudja mióta. Vagy háromszáz éve ott lakik a madár, olyan öreg már, hogy csak papaszemmel jár. Papaszemmel keres kukacot, bogarat. No, megáll a legény a diófa alatt.

— Hallod-e te madár, eső-röd most kitátsad, ki a keresztanyja a szépséges lánynak?

No, kétszer se kellett szólítani, kérdezi, a túlkos madár azonnal feleli:

— Mondhatom, okos vagy! Mit gondolsz, ki volna, bizony nem más, mint a nagy kert rózsabokra.

Hát a legény mindjárt homlokára csapott.

— Hogy én ezt nem tudtam, bizony, buta vagyok.

Hej, futott a lányhoz, mint a szél, úgy rohan, mondja, amit tudott, a lánynak boldogan. Búsult elébb a lány: no, ugyan megjárta! Királyfi is kérte s molnár lesz a párjál! De ha már így esett, mit tegyen egyebet, kacagva, boldogan a felesége lett.

No, lett lakodalom, hét falura szóló, réztányér csattogott, dörmögött a brügő. Zengett a hegedű, citera, cimbalom, három napig tartott a tánc és vigalom.

B. Czeke Vilma:

A rala madárka

Abban az időben, amikor Jézus a földön járt és tanította az embereket, élt Galileában egy öreg, öreg koldus. Karonak hívták. Valamikor gazdag, görög kereskedő volt. Most nem volt neki senkije, semmiye, csak egy árva kis unokája, akinek Niko volt a neve.

Történt, hogy Heródes, a zsidók gőgös és szívtelen királya parancsol adott ki, hogy idegeneknek nem szabad többé az országban koldulniuk. Aki a parancs ellen vét, azt veséék fömlöcbe és ott dolgoztassák.

Karo süket is volt már nagyon, nem igen állt hát szóba emberekkel, Niko sem hallott a szigorú tilalomról, így történt, hogy egy napon mindketten börtönbe kerültek.

A börtön kicsiny, vasrácsos ablakán keresztül csak egy kicsinyke foltot láthattak a szép napvilágból. De még ennél is nagyobb bánata volt Nikonak, hogy nem volt kivel elbeszélgetnie. Ő volt egyetlen gyermek itt a koldusok börtönében, és az öregeknek minden szava csak panasz és sóhajlás volt.

S hát egyszer egy kis pacsirta madár csapódott le a börtön rácsos ablakára, majd vérszárnyal hullt le onnan éppen a Niko ölébe. Vércse kergette ideig és már meg is tépte a kis pacsirta szárnyát, amikor annak sikerült itt menedéket lelteni.

Niko aggódva, mégis reszkető örömmel vette kezébe a szegény madárkát és mindjárt be is kötözte véres szárnyát. A kis pacsirta hálásan csipogva köszönte meg a fiúcska jószágát s Niko boldog volt, hogy van végre valakije, akivel el-eljászogalhat a szomorú börtönben.

Aminél gyógyult a kis pacsirta törött szárnya, mind vidámabban ugrálgatott Niko körül és ha a tenyerére vette, hálás szívtel még dalolni is kezdett. Egy napon azután olyan erős volt már, hogy repülni is próbált. És a kis Niko ijedten gondolt rá, hogy jaj, még el talál repülni mellőle!

Készített hát egy kis kalitkát a madárka számára.

A kis pacsirta azonban szabadnak született és most, hogy rabmadárként kalitkába zárták, többé nem hallatta gyönyörű énekét és enni, inni sem volt kedve. Kétségbeeselten verdeste szárnyát a kalitka rácsaihoz, majd szomorúan, némán gubbasztott megint az egyik sarokban.

— Még elpusztul itt köztünk egymagában ez a szomorú madárka — mondta Nikonak Karo, a nagypapa.

Niko is tartott ettől, még sem tudta magát sehogyan sem rászánni, hogy megváltson életének egyetlen vigaszától. Talán ha párja lenne szegénykének, könnyebben meg-

szokná ő is a rabságot — gondolta magában. És elhatározta, hogy akármint is, szerez még egy pacsirtát a kalitkába.

Megkérte szépen a börtönőrt, engedje ki rövid időre. A börtönőr ugyan mogorva ember volt, mégsem volt szívtelen a kisfiúhoz és teljesítette is a kérését.

Niko hallott róla, hogy lépvesszővel szoktak madarat fogni. Kiszaladt hát a közeli erdőbe, ott egy fatörzsön talált is valami jó ragadós enyvéjét a lépvesszőhöz. Majd kiment a mezőre, ahol pacsirták zengték nap-hosszat szebbnél-szebb dalaikat. Lépvesszőjét az egyik barázdán keresztülfejtette, ő maga pedig elbujt és lesbe állt.

Kisvártatva jenn is akadt egy kis pacsirta a lépen. Ott vergődött szegény, Niko máris ott volt mellette és kezébe fogta.

— Csakhogy megvagy! — kiáltott örömmel.

Abban a pillanatban azonban őt is megfogta hátulról valaki.

Szelidarcú férji állt ott mellette és szomorúan nézett Niko szemébe. Jézus volt.

— Bocsássad szabadon Isten madárkáját! — mondta csendesesen az ámuló gyermeknek.

Megrebbent erre valami a Niko szívében és szó nélkül engedelmeskedett.

Csak amikor a szabaddd lett kis pacsirta ujjongó, zengő dallal lebbent fel az égnek, öntötték el szemét a fájdalom könnyei. Egyetlen kis pajtására, az ő rab pacsirtájára gondolt, aki most már párja nélkül marad.

A szelid Jézus szavak nélkül is megértette a könnyek beszédét, mint ha csak olvastott volna a kisfiú szívében.

— Azt a másik kis pacsirtát sincs jogod rabságban tartani. Isten szabadnak teremtette madárkáját, — mondta szigorúan és mégis végtelen melegséggel.

— S hát énvelem mi lesz? Velem ki törődik? — tört fel erre a fájdalmas zokogás a fiúcska szívéből. Hiszen szomorú börtönéletének egyetlen öröme, vigasztalása a rab madárka volt!

Jézus megsimogatta a zokogó gyermeket és szólt:

— Ne strj! Inkább örvendezzél. Mert akinek gondja van ez oktalan madárkákra is, hogyan ne lenne gondja tereád és mindazokra, akik az ő lelkéből valók vagytok. Nincs hát okod irigyelni a kis pacsirtákat. Mert lásd, ha szegények jószágba kerülnek, szárnyuk hiába vergődik, nem tudnak ég felé szállani. Az emberi lélek azonban a szenvedések sötét mélységéből, börtönök lakatja és rácsai mögül is szabadon szállhat, amerré

JÁTSSZUNK, GYEREKEK! *A kis libapásztor*

(Vénleány)

lá - rom, já - rom az új há - zat. Ká - roly a, Ká - roly a ka - pi - tány úr

nem - zat - sá - gét be - csül - je meg em - ber - sé - gét. Áll - jon ki, áll - jon ki bi - tang em - ber

ké - re - ti a lá - nyo - mat ké - re - ti. Leg - szob - bi - kut, leg - job - bi - kat kar - csú - ma - gas - sá - ga.

A játszóok kézfogással kört alakítanak. Két, sorsolással kiválasztott játékos vezeti a játékokat. Az egyik a kérő, a másik az anya. A kérő a körön kívül, az anya belül áll. A játékosok fejük felett jobb, illetve bal kezükkel kezét fognak. Az ének hangjaira körüljárják a kört. Mikor az ének végére értek, kezüket a magasból leengedve az előttük álló vállára teszik.

Anya: Miért jártál a házamban körül?

Kérő: Azért jártam házad

körül, mert Marcsa (az előtte álló lány neve) lányod el akarom venni.

Anya: Marcsa (a lány neve) lányom nem adom „szinpátor” nélkül. A hintóban hat lé legyen, füle, farka festett legyen. Eredj, édes lányom!

Az illető a sorból kiáll és a kérővel kezét fogva vele együtt körüljár a körön. Kezdődik előlről a játék és ugyanígy folyik mindaddig, amíg csak egy játékos marad a kört alkotók közül. Ez lett a vénleány. (Cseh József gyűjtése.)

Száz hófehér liba
halad libasorba,
lassan, lépegetve
megy utánuk Borka.

Kinn a falu végén
a libalegelő,
tarka ott a világ
s pompás a levegő.

Mese-dolguk van ott
a fehér ludaknak,
szagos kakukkfűre
rá-rábólogatnak.

Mese dolga van ott
a kicsi Borkának,
ajakáról forró,
hangos nóta árad.

Szemében vidám tús,
kezében bokréta,
lobogó szarkaláb,
pipacs, margaréta.

Ugy nevet rád az ég
tündöklő felhője,
mint egy mesebéli
tündérkirálynőre.

Iren néni.

csak vágyai vezérlik, hacsak Isten világtt előtte és bűn, gyűlölet bilincsbe nem verik. Én hát azért jöttem, hogy megszabadítsalak benneteket a hitelenség sötét börtönéből és a bűnök rabságából. És szárnyat is adok, amellyel a pacsirtáknál is magasabbra repülhettek. A léleknek ez az erős, győzhetetlen szárnya az imádság...

Niko szomjas lelke mennyei harmatként itta e bűvös szavakat. Amikor pedig Jézus megígértette őt a legszebb imádságra is, — hogy «Miatyánk Isten, ki vagy a Mennyekben...» — Niko leborult a Megváltó elé és két kezét összetéve, boldogan mondta utána a szent ígéket.

Amikor az ima véget ért és Niko végre felemelte fejét, már nem látta Jézust. Csak a napsugár izzott még ragyogóbban a zsendülő vetésen és a pacsirták dalától volt még visszhangzóbb az ég.

Niko azonban nem időzött tovább. Futásnak eredt és meg sem állt csak a koldusok börtönének vasajtaja előtt. Szinte fel-

lélezett, amikor beengedték és kinyithatta a kalitka ajtaját.

— Szállj szabadon, Isten madárkájál — kiáltotta. S a szabadá lett madárka ujjongó dalba fogva röppent ki a börtön ablakán a magas ég felé. Niko nézte, nézte s közben úgy érezte, mintha neki is szárnyai nőttek volna. Az ő lelke is ujjongó örömmel szállt versenyi a madárkával és az ő ajkáról is hálaadó, boldog ének zendült az Ég felé.

Karo, a nagyapja, meg a többi koldus ámulva nézték.

— Örvendjete ti is, mert szabadítót küldött nektek az Úr! — fordult hozzájuk Niko. És azok is boldogan hallgatták a Megváltó üzenetét. És lelkükben felszabadulva követék az égnek szálló kis pacsirtátők is az ima szárnyain.

Amikor pedig Jézus meghalt a keresztfán, a megváltás órájában felpattantak a börtönajtók is. És akik eddig csak lélekben követhették Jézust, most megindultak, hogy járják tovább az utat, amit Isten jelölt ki számukra a szabad ég alatt.

Jánoska és a felhőkirályleány

Csúnya, esős nyáron történt, amit most mesélek. Hetek óta csak úgy zuhogott az eső s becsurgott a rozoga erdei kunyhóba, ahol betegesen feküdt ágyában a szegény favágó felesége.

— Jaj, ha ez így tart, nem lesz mit ennünk a télen, — sóhajtott magában a favágó, akinek már hetek óta nem volt kérése.

— Jaj, ha nem jön hamar egy kis napos idő, nem érem meg a telet, — sóhajtott a szegény beteg asszony is és elővette megint a köhögését.

A favágók kisfia, Jánoska pedig csak üldögélt szótlanul a szoba sarkában és majd megszakadt a szíve bánatában, amiért jó szüleit így szenvedni látta. Törte is a fejét, hogyan segíthetne rajtuk. Igaz, hogy ő még kicsi legényke, de a jó Isten erős és hatalmas. Ő segíthetne!

El is indult, hogy megkérje a jó Istent, tízze el végre a sötét felhőket és adjon napos időt.

Ment, mendegélt a zuhogó esőben. Teremtelt lélekkel se találkozott, aki megmondhatta volna, merre van az út a jó Istenhez. De azért nem csüggedett. «Isten szeme mindent lát» — tanulta az iskolában. Biztosan látja azt is, hogy ő hozzá akar menni és majd csak megsegíti, hogy el ne tévedjen.

Amint mendegélt, egyszercsak valami sóhajást hallott. Egy szegény, gyenge, kicsi almafa volt, a sok eső már egész a földig lehajtottta.

— Jaj, nem bírom már tovább, mindjárt kettélörök — nyögdécselt a fácska keservesen.

Jánoska megsajnálta és szépen felegyenesítette szegénykét. Még egy, karót is tűzött melléje támasztékul.

— Köszönöm jószágodat — felelt az almafa és hálából egy aranyalmát adott neki.

Jánoska megköszönte, zsebetette és sietett tovább. Egyszercsak megint sóhajtott valaki.

Odanéz, hát egy kis szajkómadár volt ott a földön, egy nagy tölgyfa alatt.

— Jaj, nem tudok megmozdulni. A nagy eső kimosott a fészekből, leestem és eltörött a szárnyam, — nyögdécselt szegényke.

Jánoska tépett darabkát a zsebkendőjéből, bekötötte vele a madárka vérző szárnyát, majd felmászott a fára és szépen vissza is helyezte fészekébe.

A szajkó madár nem győzött hálálkodni a kisfiúnak és adott is neki egy gyűrűt ajándékba.

Jánoska megköszönte szépen és megint csak sietett tovább a zuhogó esőben. Egyszercsak megint hallott valami sóhajást.

— Ejnye, így ugyancsak lassan jutok el az Istenkéhez — gondolta magában, de azért csak visszafordult. Hát egy szegény kis pillangó sóhajtott a sárban:

— Jaj, ebben a nagy esőben elázott a szárnyam s nem tudok repülni. Tegyé! kérlek a zsebedbe, hogy megszáradjak.

Jánoska szívesen segítette a kis pillangón is, úgy mendegélt tovább.

Egyszercsak megszólalt a pillangó a Jánoska zsebében:

— Tudom, hogy mi járatan vagy és szívesen leszek a segítségedre. A jó Istenhez ugyan nem tudom, hogy lehet bejutni, mert az Ég kapuját a Felhőkirály erős vára őrzi. Odáig azonban szívesen elviszlek, már megszáradt a szárnyam.

Azzal kirepült a kicsiny pillangó Jánoska zsebéből és megrázta magát. Hát erre úgy megnőtt, hogy Jánoska egész kényelmesen a hátára ülhetett. Így repült fel vele a kedves pillangó a Felhőkirály várának kapujáig. Itt letette Jánoskát és így szólt:

— No most Isten veled, Ő segítjen tovább!

Jánoska megköszönte szépen a pillangó jószágát és bátran bekopogtatott Felhőkirály várának fekete kapuján.

Csikordult a zár, kinyílt a kapu s kinézett rajta egy mogorva, mérges felhő.

— Ejnye, adta, inci-finci földi emberkéje! Hogy mersz csak így bekopogtatni? Nem félsz, hogy azonnal elsöpörlek innét?! — kiáltott mennydörgő hangon Jánoskára.

De Jánoska bizony, hogy nem ijedt meg!

— Nem félek én, csak a jó Istentől — felelte bátran. — Nyisd ki hamar ezt a kaput és vezess kérlek a Felhőkirály elé.

— Ejnye, ugyancsak bátor legényke vagy! — mennydörögte a kapus most már sokkal enyhébb hangon és be is engedte Jánoskát a várba. Közben megkérdezte, hogy hozott-e valami ajándékot, mert enélkül nem lehet Felhőkirály elé lépni.

Jánoska benyúlt a zsebébe és kivette az aranyalmát, amit az almafától kapott.

— Fogadjad szívesen ezt az ajándékot tőlem, — szólt odalépve Felhőkirály, fényes trónusához.

Megörült Felhőkirály a fényes ajándéknak és megkérdezte Jánoskát, hogy mi járatan van. Jánoska elmesélte neki, hogy meg szeretné kérni a jó Istent, vessen véget már ennek az esős időnek.

Felhőkirály megsajnálta a szomorú fiucsukát és így szólt:

— Szívesen beengednék a jó Isten elé, de tudod-e, hogy aki egyszer az Égbe ment, az nem mehet vissza többé a földre, hiába sír utána apja-anya.

Jánoskát és elvezette a felhőfogathoz, amelyben már benn ült a királyleány. Jánoska is beült melléje és máris repülve suhantak le a földre.

Jánoska csak most vette észre, hogy milyen ragyogóan szép, napos idő van.

— Úgy-e, most már nem fogsz többé sírni? — kérdezte Jánoska Felhőkirályleánytól.

— Nem bizony — felelte a királyleány. — De ha szükség lesz esőre, csak intsd fel az égre és nyomban megöntözzük a földet a felhők hordóiból.

Mikor leértek a földre, elbúcsúztak szépen és Felhőkirályleány megígérte, hogyha mindketten megnőnek, ismét eljön majd felhőkocsiján Jánoskáért.

Jánoska pedig csodálkozva látta, hogy egy gyönyörű szép ház áll a régi, rozoga kis kunyhójuk helyén. A ház körül szép virágos és veteményes kert volt, az udvarban pedig olyan nagy rakás hasábla, hogy egy favágó egész életében sem tudná mind felválni.

— Ejnye, itt mi történt? — kiáltott Jánoska. De akkor már futott is ki eléje makkegészségesen, nagy örömmel az édesanyja, meg az édesapa is.

— Bizony, a jó Isten nagy csodát tett mivelünk. Ma reggel csak arra ébredtünk fel, hogy ebben a szép kis házban, patyolatágyban fekszünk és hogy ragyogóan süt a nap idekűnn.

Jánoska is elmesélte, hol, merre járt és vége-hossza nem volt a kérdezősködésnek.

Azóta jó módban, boldogan éldegélnek és Jánoska szorgalmasan jár tovább iskolába. De alig várja, hogy megnőjön és elvehesse Felhőkirályleányt feleségül.

Vilma néni.

— Én pedig szeretnék visszamenni! — sóhajtott Jánoska.

— No, azért nem kell bűnnek adnod a fejedet — vigasztalta Felhőkirály. — hiszen a felhők dolga úgy is énreám van bízva. Csakhát az a baj, hogy ez a tengersok eső nem is a felhőkől, hanem az én leányom szép szeméből esik már hetek óta, amióta elvesztette kedves gyűrűjét. Ha azt elő tudnád keríteni, megint szép idő lehetne.

Felderült erre a Jánoska arca. Elővette zsebéből a gyűrűt, amit a szajkómadártól kapott, Felhőkirály azonnal megismerte. Nagyot tapsolt és kiáltott örömeiben.

Előjött erre a Felhőkirályleány, két szeméből csakúgy hullt a könnye, mint a záporosó.

— Nincs már okod sírni. — szólt hozzá Jánoska. — Ime itt a gyűrűd.

No, megörült erre a Felhőkirály leánya, azon pillanatban elapadt a könnye. Nagyot ugrott Jánoska nyakába.

— Köszönöm, hogy elhoztad — mondta. — Hálából a feleséged leszek.

— Jól van — felelte Jánoska — csak most még kicsiny vagyok és szeretnék mielőbb hazamenni. De ha majd megnövök, szívesen elveszlek feleségül.

— Igazad van — felelte a királyleány. — még én is nőhetek egy kicsit. De legalább hazáig elkísérlek.

Azzal eltűnt, hogy befogasson felhőkocsijába.

Felhőkirály Jánoskához lépett és barátságosan kezét fogott vele:

— Látom, nemcsak bátor és jószívű, hanem okos legényke is vagy. Megérdemled, hogy elvezesselek az Ég kapujához.

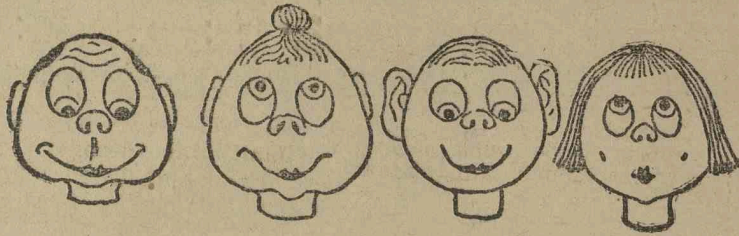
El is vezette, Jánoska áhitattal térdelt le a hatalmas, ragyogó kapu előtt. Ki sem tudta nyitni szemét az azon keresztüláradó mennyei fényességtől.

— Édes jó Istenem! segítsd meg az én beteg jó anyámat, szegény jó apámat! — imádkozott forrón a Mennyei Atyához és úgy érezte, többet nem is kell mondania. A jó Isten belelát az ő tiszta, gyermeki szívébe.

Azután Felhőkirály kézenfogta megint

Pizkos Petit szigorúan
megmossa a macska
Magától mosdják a gyermek,
ha már nagyobbacska!

A férges alma (Bábjáték kicsinyeknek)

Szereplők: *Anya, Janika, Doktor bácsi és Kukackirálynő.*

(Ez az utóbbi nem újra húzható báb, hanem a hüvelykkel lefelé fordított ököl mutató-, közép- és gyűrűsujjainak első és második porcából oly módon alakítható vénasszony-arc, hogy a gyűrűs- és középujj porcai közé befogunk egy-egy fél fejesszögletet vagy fejesszögletet s ezek lesznek a szemek, köréjük pedig egy-egy fillér nagyságú szemfehérjét vágunk ki papirosból. Hüvelykünk hegyét olykor a mutató- és középujj között kiöltjük, amj nyelvöltögetésnek látszik. Az egész arcot zsebkendőből alakított fejkendővel körítjük, melyet a homlok fölött a kis- és a gyűrűsujj közé becsípünk. Célyszerű a fejkendőt alul dajkatávéval rögzíteni. A kar könyökön felülig meztelen.)

Kellék: Hat alma. Olló. Orvosságos üvegek. Kiskanál.

Anya: Janikám, azt parancsoltam neked, hogy segíts édesapádnak összeszedni az almákat alól a lehullott almákat!

Jani: Össze is szedtem mind egy szálig. De édesapám egy szemet se engedett belőle megenni.

Anya: Nem is ám, mert a lehullott alma mind kukacos. Előbb majd kivágjuk a férges részét, azután ehetsz belőle, de csak ami már érett. A többit megfőzzük, vagy megszaljuk, jó lesz majd télire.

Jani: Hát a kivágott részszel mi történik?

Anya: Azt leforrázzuk s a disznóknak adjuk, vagy tűzre dobjuk, hogy a benne levő kukacok mind elpusztuljanak.

Jani: Jaj, szegény kukacok, kár lenne értük. Olyan édesek, kedvesek! Ugy-e gyerekek, ti is szeretitek őket?

Anya: No csak jó lesz vigasztalni! Egyszer egy nagy kukac még majd a hasadba kerül, azután jaj lesz neked!

Jani: Semmi baj se lenne, az csak olyan mese, hogy a kukac olyan nagy patáliát esap az embernek a gyomrában. Bennem ugyan moecannimukkanni se merne, velem nem memme kikezdeni, olyan hatalmas vagyok. De most édes anyukám, borzasztó nagyon ééééhes vagyok.

Anya: Lehetetlen, hiszen alig egy órája ebédeltél. De hát jó, ott a szekrényben van

kenyér meg egy szép, piros paradicsom. Az nagyon egészséges és nem is kell félni, hogy kukacos.

Jani: Nem arra, hanem almára vagyok éhes.

Anya: No, hát van ott egy alma is. Az nem férges.

Jani: Egy szem alma nem elég nekem. Hat alma kell nekem legalább!

Anya: Ohó, hat alma, az sok is lenne.

Jani: Dehogyan! Anyukám, hallgasd meg azt a gyönyörű verset az almáról, azt hiszem, valami híres nagy költő írta *(Roppant érzéssel szavalja):*

Azt mondják a hatalmasok,
— Már pedig ez hatalmasok —
Hogy akinek hat alma sok,
Annak nincsen hatalma sok!

Már pedig én hatalmas fiú vagyok, hatot így bekapnék ni: ham-ham-ham-ham! Azt sem bánom, ha kukacos!

Anya: Tyhű, de nagy vitéz vagy! En azonban megtiltom, hogy hat almát egyél. Elég legyen egy is így étkezés közben! Most én elmegyek a kertbe, te pedig megeheted az egy almádat. *(El.)*

Jani: No, hát ilyen szófogadó fiú vagyok: azt az egy almát máris megettem az előbb. Mikor anyukám oda se nézett. Már előre teljesítettem a kívánságát. Ezért megérdemlek még egy almát, ugye-

bár? Csak el ne mondjátok neki! Megígérték? Száját befogni és nem árulni el semmit, ez a fő, inkább nektek is adok majd pár almát, oda-künn a fa alatt szedtem. Édesapám nem vette észre, mikor szorgalmas gyűjtögetés közben félre tettem. *(Esetleg almákat szór szét.)* Nagyon jó alma. Egy kicsit kukacosnak látszik, de nincs benne kukac. Hé, kukac, benne vagy? Látjátok, nem felel, pedig bizonyosan szólna, ha benn volna, csak nem volna olyan udvariatlan kukac léte, hogy ne feleljen. *(Eszik nagyban egyiket a másik után.)* Azt mondják, azért van annyi kukac, mert ősszel nem hernyóztam le a fákat, pedig édesapám megparancsolta, de én nagyon lusta voltam. *(Eszik nagyban, egyszer csak megdöbben.)* Ejnye, mintha megmozdult volna valami a hasaeskámban. Kérémszépen kukac-néni vagy kukac-bácsi, maga van odabenn? Szóljon kérem... *(Hallgatja a hasát.)* Mintha odabenn bizseregne... meg mintha harapdálna... meg esavargatna... talán összeverekedtek benn a hasamban az almán... Hé, esend legyen odabenn, nincs szebb a békeségem! Inkább kapnak még kérem... *(Eszik.)* Jajajajaj, de nagyon kezd fájni, esikarni! Jajajaj! Kirágják a hasaeskámát! *(Mindinkább jajgat, hempereg kinyában, sír, panaszkodik, végül elalszik.)*

Kukackirálynő *(előbujik látszólag a Jani hasából):* En vagyok a Kukackirálynő! Ni, elaludt már Jani? Kirágtam a hasát! A kukacnép az én alattvalóim, parancsolok nekik! Halljátok meg kukacok: rágjátok csak a Jani teli hasát, amiért evett a mi almánkból.

Jani *(álmában):* Irgalom, irgalom! Az én gyönyörű, kedves hasamnak irgalom! *(Tovább könyörög, jajgat álmában, Kukackirálynő tovább feszegelődzik, közben a gyerekközönséggel is párbeszéd. De anya hangjára el.)*

Anya *(hangja):* Janikám, kisfiám! Jövök! *(Bejön.)* Hát teveled mi van? Ébredj!

Jani: Jaj, anyukám, Kukackirálynő és a kukacok kirágták a hasamat, jaj nekem!

Anya: Jaj, csak nem? Jaj, jaj, átszaladok a szomszédok a doktor bácsiért, csak addig meg ne halj! *(Elsiet.)*

Jani: Jaj nekem, jaj! (Fet-reng, jajgat, a hasa felpuffadt. Egy gumilabdával csinálható.)

Doktor bácsi: Na, hadd lássuk a beteget! Hát itt nagy baj van. (Vizsgálja.) Kitapogatom: 1, 2, 3, 4, 5, 6 almát tapogattam ki a hasában. Ezeket nem tudja megemészteni, ki kell a hasából operálni őket! Ide a nagyollót! Na most légy szép nyugodtan, nem nagy dolog, csak a hasadat vágom fel és kiszedem belőle az almákat. (Operálja az ordító Janikát.) Itt van az első alma... itt a má-

sodik, stb. (Sorra kioperálja őket.)

Anya: Jé, mennyi alma és milyen férgesek!

Doktor: Úgy bizony, csak gyorsan tűzbe velük, nehogy a kukacok még kimásszanak belőlük és megegyenek minden almát a gyerekek előtt!

Anya: Tűzre a kukacokkal!

Jani: Jaj, a hasam! Jaj!

Doktor: Már be is varrom szépen. Így ni, csak még egy szép göcsöt kötök a cérna végére. Így ni, — kész! Most már csak egy kis orvosság a hegyibe: egy kis ricinus! (Janika sírdnkozva issza.) Úgy-e,

milyen finom? Na még egy kis csukamájolajat! Még egy kis Ferenc József keserűvizet. Így ni, ez is kész. Hát fogsze még férges almát enni?

Jani: Jaj, dehogyan fogok, kedves doktor bácsi! Inkább azon leszek, hogy ne is legyen férges alma a világon. Mind ki fogom irtani a kukacokat. Ugye, gyerekek, majd ti is segítetek? Hát akkor kiáltstok ti is velem együtt háromszor, jó hangosan, hadd reszkessenek a gyalázatosok: Halál a kukacokra!

Mind: Halál a kukacokra!

Macskakirály, csirkekirályné

Három macska van Petiek udvarán.
Mind a három nagyszerűen tudja tán,
Hogy Peti a párfogója, mentsvára, —
Bizony ő a macskák híres királya!

Három macska: Cili, Mili, Micurka,
Eszeckéjük akármilyen picurka,
Peti után bandukolnak napestig.
Kísérgetik híven, míg csak lefekszik.

Csirkék viszont Zsuzska után szaladnak;
Kötényében mindig magra akadnak!
Két zsebében tiszta búza, tiszta rozs, —
Ő maga is kedves, jó és takaros.

Igy hát ő a csirkék között királyné!
Mégkérdi, ha panaszuk van: — mi bánt, hén? —
S elpityegik neki tyúkok, kis csirkék,
Ha talán a lábukba friss víz kék!

No, de egyszer, Uramfia, mi történt?
A kis csibék megbántották a törvényt!
Míg a konyhán lustálkodtak a macskák, —
A csibék a macskaélt befalták!

Megették a finom tejeskenyeret,
Krumplicskát se hagytak, se más egyebet!
Ehes macskák éppen jöttek kijelé, —
Csibék már a morzsát rakták bejelé!

Mili rögtön nyakoncsíp egy kis csibét!
Hja, barátom, így pórul jár, aki vét!
Cili cica farkon kap egy másikat, —
Micurka meg pofonokat osztogat!

Veszedelem, riadalom zajára
Vön sebesen a macskáknak királya,
S csibéiért jön a csirkekirályné!
Mind a kettő azt kiáltja: — Megállj, hén!

Szétválasztják a civódó feleket.
Cili, Mili, Micurka még fenyeget,
Prüszköl, fúj a csibék felé haraggal.
Békíteni Zsuzska őket a maggal!

Szól Zsuzsi: — A tejes cipót megette
Az én csibém, — adok búzát helyette!...
Cili, Mili, Micurka csak nyivákol,
Nem kell nekik búzaszem a jából!

Fogjanak a csirkék nyomban egeret! —
Itél Peti, míg egészen bereked.
— Három macskám vagy csibehúst ebédel,
Vagy kiváltod csirkéidet egerrel! —

Szegény Zsuzsi mit tehetne egyebet,
Kölcsönkér a szomszédoktól egeret!
Egérfogó ott egypárat összefog,
Azokért a kis királyné átkocog.

Athozza az egeret a cicáknak,
S ígéri a csirkék: sohse hibáznak!
Peti királyt vígan áldják a macskák,
Ő harcolt, hogy megleggyen az igazság!

Adnak is ám éjjeltájon Petinek
Macskazenét! Epp álmában lepi meg!
S hajnalban se alhatja jól ki magát, —
Csirkék, tyúkok ébresztik már Zsuzsikát!

K. Tóth Lenke.

Abrahám Ernő: *A csizmadia meg a hét fia*

Egy kis vidéki városkában élt egyszer egy szegény, özvegy csizmadia és volt neki hét szép, egészséges fia.

— Bizony, ideje lesz valami mesterségre fogni őket, hadd keressenek valamit ők is — gondolta a szegény csizmadia. Fülön is fogta mindjárt Pistát, a legnagyobbikat:

— No, mi akarsz lenni, te csizmapusztító?

— Csizmadia, mint édesapám!

Az apja azon melegében lehúzatta a lyukas csizmáját és markába nyomta a kaptafát.

— Jóévan, fiam, mindjárt fel is fogadnak inasnak. Hanem aztán estig jól megfoltoszd ám ezt a csizmat, mert megkenegtetlek a lábszíjjal!

Pár hét múlva észébe jutott a csizmadia-nak, hogy a második fia is eleget lopta már a napot.

— Jóska te! — kiáltott ki neki.

— Lemásszak? — kiáltott vissza Jóska az udvarról, éppen az eperfa tetejéről.

— Le hát! Hadd lássam csak azt a nadrágot hátulról!

Bejött Jóska nagy szepegve, de bizony hiába igyekezett, mindig szembe fordulni az apjával, az mégiscsak észrevette a lyukas lábszó felét.

— No, megállj, — kapott a lábszíjhoz mindjárt — te csak szaggatod a drága ruhát, ahelyett, hogy egyszer már megmondanád, mi is akarsz lenni?!

— Szabó leszek, édesapám! Jaj, szabó, csak eressen, be is állok mindjárt a szomszédba inasnak! — és így sikerült is Jóska-nak szerencsésen megmenekülnie a lábszíjtól. Estére megfoltosza a lyukas nadrágot.

Megint eltelt pár hét. A csizmadianak éppen dolga volt valahol, amikor az egyik utcasarkon csak meglátja ám az ő szerelletes Jancsi fiát az asztalos inasával a porban henteregni.

— Ejnye, azt a fűzfánfűtyülőjét — fogta rára a lábszíjat — hát te itt zavarod a rendet, ahelyett, hogy végre valami mesterségre adnád a fejedet!

— Jaj, ne bántson, édesapám! Rendőr leszek, rendőr!

Igy lett rendőr a harmadik gyerek.

Mikor a negyedik fia is megnőtt valamelyest, a csizmadia tőle is megkérdezte, hogy mi akar lenni?

Éppen akkor vonult el a házuk előtt egy ezred katonaság. Négy trombitás fujta az indulót.

— Trombitás leszek! — felelte Peti felragyogó szemmel.

Az ötödik fia, aki a legtöbb kenyeret alalta be naponta, pékinasnak ment, a hatodik pedig kőművesnek, mert ez is elkél egy ekkora családban.

Csak a hetedik fiúval nem tudott mit kezdeni a szegény csizmadia. Kovácsinasnak

szerette volna adni, de a fiúnak sehogyan se volt rá kedve.

Egyszer azután nagy ünnepség volt a városban. Meglátogatta az ország királya, alighogy kiszállt a vonatból, rázendített a katonabanda. Legszebben a trombitás fújta. Meg is kérdezte a király, hogy kinek a fia?

— Tóth Mihály, csizmadia mesteré.

— Derék ember lehet, hogy ilyen derék fia van! — dicsérté meg a király és máris elindult az ötlovas hintóval. A nép folytonos éljenzésétől azonban megvadultak a lovak és elragadták a kocsit.

Egyszer csak odaugrott egy rendőr, elkapta a zabolát és egy rántással megállította mind az öt lovat. Megdicsérté a király.

— Ki íja-fija vagy, te derék legény?

— Tóth Mihály csizmadiamesteré.

Amikor a városháza elé értek, megkérdezte a király, ki építette ezt a gyönyörű palotát?

— Tóth György kőművesmester, felség.
— Csak nem a Tóth Mihály csizmadia fia ez is?

— De, igenis hogy az.

— Hm! — csodálkozott a király. Majd, amikor ebédnél ültek, megkérdezte, hogy ki sütötte ezt a finom omlós pozsonyi patkót?
— Tóth Feri, a Tóth Mihály fia.

Délután, sétaközben gyönyörű pár csizmat látott a király egy kirakatban. A Tóth Pista műve volt. Csúdaszép mentét látott másutt. Annak is Tóth fiú volt a mestere.

Csak csóválta fejét a király, de nem kérdezett többet, míg egy térre nem értek. Nagy csapat gyerek játszott ott katonásdit. Az egyik vezényelt, akárcsak valami tábornok.

— No, de ez már csak nem a Tóth Mihály fia?

— De bizony, az ez is. A Bandi gyerek.

— No, fiam, — fordult most hozzá a király — vezess el rögtön az édesapádhoz! A fiú elvezette.

— Derék ember maga, Tóth Mihály uram! — dicsérté meg a király, a szegény csizmadiamestert. — Hány fiút is nevelt?

— Hatot, felség. A hetedik még neveletlen.

— Adja ide, majd én felnevelem. Kitáncolatom és mert úgy sincs fiam, fiammá is fogodom.

Gondolkozott darabig Tóth Mihály, sehogyan sem akart éppen a legkisebb fiától megválni. De végülis belátta, hogy nem árt egy ekkora családban a királyi rokonság.

— Nem bánom hát, felséges uram — csapott bele a király kezébe a derék csizmadia mester.

Igy lett Tóth Bandiból királyfi. Azt azonban soha, egész életében nem felejtette el, hogy szerencsését az édesapja becsületes nevének, meg a derék bátyjainak köszönhette, igyekezett is nekik meghálálni.

dalágai csaknem a talajtól ágaznak el és így a gyümölcsfa kezelése, gyümölcsének leszedése könnyűvé válik. Bizonyára a gyümölcs-termelők hamar meg fogják szeretni az újformájú gyümölcsfákat, mert nyugaton már évtizedek óta hasonló módon nevelik a gyümölcsfa csemetéket. Természetesen csak zárt gyümölcsös kertekben lehet ilyen fákat ültetni, mert az állati kártevők az alacsony koronájú gyümölcsfákban nagy pusztítást végeznének.

A szoros értelemben vett gazdasági rész mellett a háziipari, népművészeti és ipari kiállítás tárgyai is az ujszerű izléshez idomultak anélkül azonban, hogy régi nemességüket és szépségüket elveszítették volna. Így sok nézője volt az említett csoportoknak és érthető, hogy sokat is vásárolt a látogató közönség.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület kiállítása tehát korszerűségével és ujszerűségével méltán aratott nagy sikert.

Vetőmag pácolás föld felett és föld alatt.

Senki se lepődjön meg e címen, mert elvetésre szánt vetőmagjaink valóban e két módon pácolódnak. Ugyanis, aki pácoláshoz a divatból mindinkább kimenő kékköves, nedves csávát használja, tisztában van azzal, hogy az üszögölő hatás már a csávázás pillanatában áll be, helyesebben kellene, hogy beálljon.

Igaz ugyan, hogy e módszer a hajszálrepedéses vetőmagvak csiraképességét megöli, ami néha 15%-os vetőmagpótlást is igényel holdanként. Az is tény, hogy a kékköves csáva utáni hosszadalmas szárítgatás, a zsákban és szárítóhelyen való utánfertőzési veszély, no meg az ugynevezett „agyónpácolás” mind a gazdát károsítják.

Kékköves csáva esetén a szerencsének sem szabad hiányoznia, mert száraz talajba elvetett vetőmag a zsákban őrzött, kékkőtől felduzzasztott mag, megdohosodik, ha nincs jól kiszáritva, sőt gyakran a zsákban ki is csirázik.

A másik módszer a PORZOL-lal végzett száraz pácolás, vagy amint általánosan mondják: „porzolozás”, nem igényel sem előkészületet, sem szerencsét.

A téglavörös színű valódi Porzol a megrepedt magvak csiraképességét nem bántja, sőt azokat egyenletesen bevonja. Szárítgatás nincs és a porzolozott vetőmagvak bármely hosszú ideig eltarthatók és bármilyen talajba el is vethetők.

Az üszögölő hatás nem a pácoláskor, hanem elvetés után a földben következik be. A porzo-

zott vetőmag türelmesen bevárja az érkező talajnedvességet, mely a finom port feloldja és üszköt elpusztítja, sőt ez a hatás még a talaj bizonyos körzetére is kiterjed, tehát talajfertőzés sem fenyeget.

A porzolozás olcsóbb, mint a kékkövesezés, mert holdanként 15 kg vetőmagot takarítunk meg, termésünk dus és üszögmentes.

Hogyan aszaljuk a zöldséget?

Az aszalás egyik legjobb eltevési mód, mert a helyesen aszalt termék nem penészedik és nem erjed. Ezért az aszalást már nagyon régi idő óta ismerik és al-

kalmazzák. Az aszalás lényege, hogy annyi vizet párologtatunk el a terményből, hogy azon sem a penész, sem az erjesztő csirák nem tudnak megélni. A helyesen végzett aszalás után az aszalványt ritka szövésű zsákba tesszük be és szellős helyre akasztva, évekig is eltarthatjuk. A világháboruban a szárított zöldségnek nagy szerep jutott. Nagyon sokszor az egyetlen lehetőségét nyújtotta a katonáknak, hogy ételeiket izletesebbé tudták tenni.

A zöldség aszalása a követke-

HAT BETÜBŐL ALL:

PORZOL

lilas-vörös dobozának címkéje, és oldalára ragasztott engedélyezési címke 354-es számot visel.

A PORZOL téglavörös színű és biztos üszögpusztító hatású

PORZOL-t kérikünk PORZOL-t kapjunk!
Nincs „ujfajta PORZOL”

zöképpen történik: A zöldséget csomot a cserényeken megfor-
 éppen úgy megtisztítjuk, mint gatjuk és visszatesszük a kemen-
 rendes használatkor szoktuk és cebe. Így szép piros aszalványt
 olyan vízbe tesszük, amibe lite- kapunk, amit zacskóba téve ak-
 renként egy kávéskanálnyi söt kor használunk fel, amikor arra
 tettünk. Ebben a vízben tűzhöz szükségünk van.

tesszük és amint felforrt a víz, a zöldséget kivesszük, a vizet le-
 csepegtetjük róla és azután cse- Terjed Magyarországon a száj-
 rényekre téve a kemencében meg- és körömfájás betegség.
 aszaljuk. Használat előtt néhány A száj- és körömfájás beteg-
 órára vízbe tesszük az aszalt ség Magyarország egész nyugati
 zöldséget, hogy földagadjon, felén fellépett. A Dunántul telje-
 után éppen úgy bánunk el vele, sen fertőzött terület. A betegség
 mint a friss zöldséggel. a Duna-Tisza közén is jelentke-
 zett. Bácsbodrog megyében egy

A petrezselyem, murek és zeller aszalása igen egyszerű. Meg-
 kell tisztítani az aszalandó mur-
 kot és száraz ruhával jól megtö-
 rüljük, ezután zöldbab vastag-
 ságra felszeleteljük és vékony
 zsinigre felfűzzük. Azután gőz-
 től mentes helyen, lehetőleg a
 sütőkemencében, megaszalják.

Az ilyen módon eltett petrezse-
 lyem, murek, zeller megtartja
 finom ízét és szépen megáll
 éveken át.
 A jól megérett paradicsomot
 ketté kell vágni, azután cseré-
 nyekre rakva betesszük a sütő-
 kemencébe. Huszonnégy óra
 múlva megvizsgáljuk, ha szüksé-
 ges a kemencét gyenge tűzzel
 még egyszer befűtjük, a paradi-

Terjed Magyarországon a száj- és körömfájás betegség.

A száj- és körömfájás beteg-
 ség Magyarország egész nyugati
 felén fellépett. A Dunántul telje-
 sen fertőzött terület. A betegség
 a Duna-Tisza közén is jelentke-
 zett. Bácsbodrog megyében egy
 községben állapították meg a
 fertőző betegség jelenlétét. A
 száj- és körömfájás magyaror-
 szági terjedéséből sajnos, arra
 lehet következtetni, hogy néhány
 héten, vagy hónapon belül a be-
 tegség Románia területén is meg-
 fog jelenni.

Gazdanap Gyaluban.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesü-
 let vezetősége Gyaluban jól sike-
 rült gazdanapot rendezett. A
 gazdanapon dr. Szász Pál, az
 Egyesület elnöke beszédben is-
 mertette az Egyesület célkitűzé-
 seit és munkásságát. Szász Pál
 elnök beszéde után gazdasági
 előadások voltak.

Sertésvész pusztít Csikmegyé- ben.

Csikmegye aicsiki járásában
 súlyos sertésvész járvány pusztít.
 Különösen a kászoni községek-
 ben pusztult el nagyon sok állat.
 A sertésvész terjedésének egyik
 fő oka, hogy a lakosság állatait
 nem oltatja be.

A paradicsom mesterséges beérleléséről.

Mikor ős végén a korai de-
 rek beköszöntenek, vagy hűvös,
 esős idő áll be, a paradicsom ne-
 hezen érik. Ezért leszedve érlel-
 jük. Az így beérlelt paradicsom
 azonban a rendes körülmények
 között beérettői úgy szinben,
 mint izben hátrányosan külön-
 bözik és könnyen romlik. Az
 élelmes, belga kertészek a para-
 dicsom mesterséges beérlelésénél
 a következőképpen járnak el. A
 rossz idők beálltával a gyü-
 mölcescel borított paradicsom-
 töveket tövestől felszedik és hi-
 deg ágyba ablak alá beültetik. A
 paradicsom szárait itten száraz
 falevélrétegre vízszintesen szét-
 teretetik. Ily módon paradicsom-
 jaik tökéletesen beérnek, anél-
 küll, hogy izükben a természet-
 sen beérettől lényegesen külön-
 böznének.

Aratás és cséplés után a következő évi termésre készítjük elő a talajt. A jó gazda
 szorgalmasan gondozza földjét, mert a jól táplált föld sokkal több és jobb termést ad.
 A talajművelésre, forgatásra és trágyázásra szakszerűen tanít meg

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas számos
 magyarázatokkal diszitett teljes
 gazdasági szakkönyve.
 A „Magyar Nép” előfizetői
 számára a könyv kézbesítési díjjal
 együtt csak **80** Lei, a bolti ár egyébként 90 Lei. — A rendelés összegét kérjük előre
 beküldeni, mert az utánvételes postázás lényegesen többbe kerül. — Megrendelhető a
 „Magyar Nép” kiadóhivatalánál Cluj, Strada Baron L. Pop 5. — Igyekezzen mindenki
 mielőbb megszerezni a **GAZDATUDOMÁNY** című könyvet!

Hámozzuk meg a gyümölcsfa- és szőlőkarókat!

A gyümölcsfa- és szőlőkaróknak használt husángokat általában hámozzatlanul szokták használni. Ez rossz szokás, mert a hámozzatlan karók kevesebb ideig tartanak, mivel a karó héja és fás része között romlási folyamat indul meg és ez átterjed a karó fás részére. Ezenkívül nagy veszedelmet jelent különösen a gyümölcsfára nézve, hogy az olyan karó héja alatt, amely nincs meghámozva, bogár kártevők telepednek meg. Ezek, miután a karót tönkretették, áttelepednek a mellettük álló fiatal gyümölcsfára és azt kezdik pusztítani. Semmiesetre se használjunk tehát olyan gyümölcsfa és szőlőkarókat, amelyeknek héja is van. A héjakat zöld állapotban könnyen le lehet hámozni.

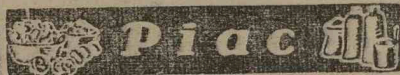
Spárga telepítése.

A spárgát egy- vagy kétéves tövek ültetésével telepítjük. Az ültetésre való töveket elég olcsón beszerezhetjük vagy magról nevelhetjük. A magot ősszel a termés érése után 30 cm. sortávolság mellett el kell vetni. Telepítéskor a talajt még ősszel 60—80 cm. mélyen meg kell forgatni és bőven megtrágyázni. A töveket aztán tavasszal ültetjük el 100 vagy 80 cm. sor- és 80 cm. tőtávolság mellett.

Igen tisztelt Uraim!

Egy barátom tanácsára elhatároztam régi betegségeim, rheuma, bágyadtság és ülőidegzsába ellen az Ön Togal-tablettáit használni, s már az első csomag elhasználása után megállapíthattam a szer gyógyító hatását. E esodás készítményért legteljesebb elismerésemet fejezem ki Önöknek, s a Togal-tablettákat mindenkinek ajánlani fogom.

Brassó, C. W. M.

Mi okozza a drágaságot?

A kormány gazdasági bizottságának megállapítása szerint a drágaságot az okozza, hogy a termelő és fogyasztó közé igen sok közvetítő kereskedő ékelődik be. A kormány ezért át fogja szervezni az árulosztás mai rendszerét. Bennünket elsősorban az érdekel, hogy a vásárok jelenleg fennálló rendszerén is változtatni fognak. Az állat és kirakó vásárokat új rendszerbe fogják foglalni, vagyis megváltoztatják a vásárok rendjét. Ez a változtatás főképpen azt célozza, hogy a közvetítő kereskedőket és ügynököket kikapcsolja a vásár megkötésénél.

Drágul a nyers bőr!

A nyersbőr piacon nagy árháány van és ennek következtében az árak drágulnak. A romániai bőrgyárak nagyon sok nyersbőrt rendeltek külföldről és amennyiben a megrendelt bőrkészletek megérkeznek Romániába, a bőr meg fog olcsulni. Jelenleg az erdélyi piacokon a következő árak vannak érvényben: Marhabőr 44, növendék 45,

szopóborju 46, bivalyszopó 30 lej különként. Lóbőr 400—600 lej darabonként. Juhbőr 80—100, fehér báránybőr 30—50, fekete báránybőr 70—90, gidóbőr 30—70 lej darabonként. Az árak nyers állapotban értődnek.

Nagy gabonaraktárakat akarnak építeni.

A gabonatermés értékesítésének egyik fő eszköze, ha nagyarányú tárházak állanak a gazdák rendelkezésére. A gabona tárházakba beraktározott gabonára a gazdák előleget kapnak. A gabonát az eladásig szakszerű kezelésben részesítik. Az ilyen tárházaknak tehát óriási jelentőségük van. A kormány elhatározta, hogy nyugati mintára Romániában is nagy gabona tárházakat fog építeni. Egyelőre Aradon és Temesváron tervezik nagy tárházak építését. A tárházak építése több évig fog tartani.

Terményárak Kolozsváron.

Búza 410, kukorica 371, árpa 330, zab 390 lej mázsánként.

Réti széna 85—100, lucerna-széna és lóhereszéna 110—120, buzaszalma 60 lej mázsánként.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közigazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatóványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lei.**

Mulattató

Találkozás az iskolában.

Erdő szélén, sudár fenyőn
 Aranybegyű rigó fészkel.
 A kis lakást kibélelték
 Finom rosttal, lomblevéllel...
 Fészkeljen öt fiókát
 Melenget a rigóanya...
 A gondos hím élelmet hoz,
 Közben vígan szól a dala...

Egy szép napon Peti rájött,
 Hogy népes a rigófészek.
 — Nosza rajta! Kifosztom én!
 Nem bánom, ha addig élek!
 A sok tollas fiókából
 Csak egyetlen egy kell nekem!
 A többivel hamar végzek...
 Nyakukat majd kitekerem! —

Irgalmatlan, gonosz szívvel
 Mászott fel a fenyőfára.
 A felmászást megkönnyíté
 A vén fenyő lépcsős ága.
 Peti elég gyorsan halad...
 Még csak két ág, s célját érte...
 Rigóanya sírva repdes...
 Végveszélyben drága fészkel!

Egyszer csak recseg, ropog
 Peti alatt a falépcső...
 Leszakadt a gyantás törzséről
 Egyik korhadt, száraz vénő...
 Zuhan a test a magasból...
 Sikoltása elvész hörgőn...
 És a fiú elaléltan
 Elterült a gyepes földön.

Mint félholtat vitték haza
 Peti fiút a határból.
 Bizony, bizony nem messze járt
 A halálnak hazájától.
 Most az egyszer ezer csoda,
 Megszabadult mégis tőle!
 De jobb lába, s jobb karja is
 Bénúltan lóg kettétörve.

Mondjam tovább? Vagy ne mondjam?
 No hát Peti nyolc hét alatt
 Felgyógyult. De karja, lába
 Megmeredten bémá maradt.
 S mikor botra támaszkodva,
 Belépett az iskolába,
 Megszánta öt valamennyi
 Fiú s leány osztálytársa.

— Látjátok? — szólta a tanító,
 — A bűn mindig rosszra vezet!
 Rossz-lelkű az, kiben nincsen
 Sem irgalom, sem szeretet.
 Ok nélkül, csak kedvtelésből
 Még a hangyát se bántásatok!
 A szívtelen cselekményért
 Isten keze sújt le rátok.

Teleky Dezső.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
 hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

A mikor Konstantinápoly volt a világ közepe.

Az erdélyi fejedelemség korában Konstantinápoly, a mérhetetlen török birodalom fővárosa volt a világ legelső városa. Már a nagysága is szembeötlő. Háromszázezer ember lakott benne, részben magában a városban, részben Galatában, amely városrészt tengerszakadék (Aranyzarv) választotta el Konstantinápolytól. Negyvenezer utcában élénk élet uralkodott. Itt Európa és Ázsia határán a kereskedelem összehordott mindent, amit szem-száj csak kívánt. Kelet virágos szőnyegei, himzett ruhái, drága állatbőrei, déli gyümölcsei, mesés áru lovai, fegyverei, magában a városban kifejlődött nagyipar termékei messze földről idecsalták az idegeneket.

Fokozta a város látogatását, hogy az volt egyben a politikai élet központja. Lengyel, tatár, erdélyi, moldvai, havasalföldi, perzsa, sok apró keleti állam, nyugatról meg német, francia, angol, hollandi, velencei követek találkoztak ottan. A németek, angolok, franciák, hollandiak, erdélyiek, moldvaiak, havasalföldiek állandó követeket tartottak. S ha egy-egy követség megjelent, az értékes ajándékokkal megrakodva jött, árukat is hozott, viszont sok mindent vett, továbbá ajándékokat kapott a portán. A követek nagy fénnel vonultak be a városba, a kapzsi nép természetéhez alkalmazkodva, a hozott ajándékokat bevonuláskor az utcán mutogatták, velük eldicsekedtek, így aztán a róluk szóló feljegyzések az utókorra is fennmaradtak. Amit különösen a keleti országok hoztak, azt sokszor meg sem lehet határozni. A nyugati államok főleg műtárgyakkal, ékszerekkel, ruhaanyaggal kedveskedtek. A török viszonzásul szintén ajándékokat adott.

Az ajándékozásból Erdély is kivette a maga részét. Amellett, hogy török alá tartozott és évenként tízezer arany adót fizetett, hozzá a császárnak, fővezérnek, a divánülő pasáknak a főhivatalnokoknak oly ajándékot adott, hogy annak összege körülbelül az évi adó összegének felelt meg. A császárnak adott tíz virágos aranykupa s az ezüst mosdómedence korszostul igen költséges volt. A vezérek, főemberek összesen 23—31 ezüst-kupát kaptak. melléje 2600—3400 ezüst tallért. Nagy teher volt még az évenként kijáró tizenkét pár be-

tanított sólyom. Azonban az erdélyiek viszonzásul vajmi keveset kaptak. A fejedelmek a császár rendszerint küldött kádizkafánt, a fejedelmi tanács tizenkét tagjának is juttatott közben egyet-egyet, a portára küldött követ s kísérete is ajándék gyűlést megtartotta azt a káftánt, amelyet a fővezérnél és a császárnál való kihallgatásnájuk adtak. Egy-egy káftán értéke 30—40 tallérnak felelt meg. Az erdélyiek a káftánból aztán legszívesebben paplant készítettek.

Erdély és a török udvar kereskedelmi kapcsolatainak ez ajándékozások voltak leggyakoribb alkalmai. Ugyanis ez ajándékozásokkal is erdélyi ipari tárgyak jutottak portára. Ha hozzávesszük, hogy közbe-közbe szépen kidolgozott hintók, fegyverek, ennivalók, lovak, vadászkutyák is szerepeltek a török udvarba küldött ajándékok között, akkor ez az ajándékozás jelentőségben csak nyer.

De Erdély ez ajándéktárgyakon kívül szállított árukat a portára. Erdély kiviteles elsősorban mezőgazdasági terményekből állott, de ipara is fejlett volt, amint arról országgyűlési árszabályozások a legbeszédesebben tanuskodnak. Ló- és ökörbőr, méhviasz, szűrposztó, kender, továbbá kéneseő, s a kivitel főtárgyai. Görög, román, török, dármát, örmény, zsidó, német kereskedők éltek Erdélyben, a magyarok is előszeretettel kereskedősködtek, sőt 1625-ben törvényt hoztak, hogy kereskedéssel csak a nemesek foglalkozhatnak, vagy kívülök azok, akiknek arra a fejedelemtől engedélyük van. Megtörtént, hogy maguk a fejedelmek egyes árukat monopóliummá tettek s azzal ők kereskedtek. Így Báthory István a bőrrel, Bethlen a ló- és bőrrel, I. Rákóczy György a méhvel, viaszal s mézzel való kereskedést tette monopóliummá.

Az erdélyi árukból legtöbb a sóból kéneseőből került a portára. A sót a Maros és Belgrádon át szállították, a kéneseőt a bejáró követek hatalmas társzekereken vitték s benn nagyban-kiesinyben kiárusították. A határvámoknál történt feljegyzések szerint méz, viasz, bor, gáliekő, ón, acél, gyapjú, fűszerek stb. is tekintélyes mennyiségben szerepeltek a bevitt áruk között.

Amit viszont az erdélyiek a portán vá-

sárolták, azt rövidesen összefoglalni szinte alig lehet. A vásárlók között első helyen állott maga a fejedelem, akinek legtöbb alkalma volt arra, hogy Konstantinápolyban vásárolhasson. A követek megbízásokat kaptak a vásárlásra, a bennlakó állandó követnek meg a vásárlás rendes teendői közé tartozott. Máskor a fejedelem egyenesen azért küldött valakit a portára, hogy a szükséges dolgokat megvegye.

Ezzel a megbizással aztán nem kicsiny feladatot szakadt a vásárló nyakába. A fejedelem sokszor szigorú utasítást adott, hogy mielőtt milyent vegyen. A fejedelemasszony meg egyenesen megoldhatatlan feladattal állította a vásárlót, amikor ruhanemű vásárlását kívánta tőle. Nem csoda, hogy volt követ, aki váltig szabadkozott, hogy efféle bevásárlásokhoz nem ért, tapasztaltabb emberre kellene azt bizni.

Mikor aztán a mentegetődzés mit sem használt, akkor nyakába vette a várost s az akadályokon átgázolva kutatott a kívánt dolog után. Baja volt vele elég. Egyszer az árusok beérkezését kellett várnia, máskor az üzleteket ünnepek miatt hosszabb időre becsukták, közben kevés volt a pénz, vagy nem volt tolmácsa. S ilyenkor levelekben kellett megírnia, hogy mennyi nehézség jött elő, hogy a keresett holmik között milyeneket látott. Nem egyszer újabb utasításokat kért.

Egyik-másik követ azzal tette magát kedvessé, hogy a vásárolt holmikon kívül még ajándékokkal is előállott. Így tett Réthi István, mikor narancsot, citromot, almát küldött I. Rákóczy György fejedelemnek s jó egészséget kívánt hozzá. Egyik-másik élelmes kereskedő sem tett különben, figyelmesége aztán nem maradt méltánylás híján. Így a marosvásárhelyi Görög-család nemesiséget kapott, mivel Apafi Mihály gyermekeit édességekkel szokta meglepni.

A portán vásárolt holmik között értékben a perzsa-szőnyeg vezet. Több szőnyegnek a leírása is fennmaradt, mivel megvételeük felől nem egyszer levélváltások történtek. Arany-ezüst fonállal szőtt, szép madarakkal, virágokkal, rojtokkal diszitett szőnyegekről történik említés. Még több szó esik az

állatbőrökről, tigrisbőrrel, párduecbőrrel, mindennemű bélésnek való bőrökről: nyusztbélésről, hiuzmálbélésről és hiuzlábélésről.

Fegyverek: sisakok, elefántcsontból való puskapalackok, puskák, lófelszerelések: nyereghez való boglások, cafrangra (nyereg alatt való takaró) való diszítések stb. sokszor keresett holmik. Egyébfajta szükségletek: házfüstölő, vadászásra való madárháló, sátrak, hintó-vánkosok, déli gyümölcsök, fűszerek, halak, török tyúkok, olajfélék szerepelnek. Megszerették az erdélyiek a török nemzeti italt, a serbetet is. Bornemisza Anna fejedelemasszony meghagyta, hogy az állandó követ a serbetkészítést tanulja meg s üstöt is vegyen a főzéshez.

A portáról sok ló is került Erdélybe. Bethlen, I. Rákóczy György különösen sokat járatott értékes lovak után. Mindkettő huzamosabban hadakozott, a háborúban mindketőnek sok lova elpusztult, azért mindkettő tömegesen vásárolt lovakat. I. Rákóczy György fiainak is a portán kerestetett egy-egy lovat. A követek a lóvásárlástól félték legjobban, nehéz is volt a fejedelmek sokféle kívánságának eleget tenni.

A lovakra a szerszámokat is gyakran a portán vették. Páskó követ részletesen leír tizenhét lóra való egyforma felszerelést s bámulatot kelt a mesés vagyron, amelyet diszítésül a szerszámokra raktak. Másfélezer drágakőnél több volt rajtuk. Még a ló orrára való, az ezüst nyomtató, a szügyelő is drágakövekkel volt diszítve. A szablya ezüst, a kengyel drágaköves, aranyos volt.

Ezek szerint az erdélyiek szükségletei megszerzésének jelentékeny része Konstantinápolyra esik. Bécsből, Velencéből, Morva-, Lengyel-, Stájerországból, Magyarországból hoztak be árukat, idegen kereskedők is megfordultak Erdélyben. De Konstantinápolyban mindenünnen összesereglettek a kereskedők, felhalmozódtak az áruk, az erdélyiek ott mindent együtt találtak, amire éppen szükségük volt. Innét érthető, hogy a törökökkel való kereskedelmi összeköttetésük a fejedelemség egész ideje alatt élénk maradt.

Biró Vencel.

Biztosítsatok a „MINERVA” biztosító intézetnél!

Próságok • Adomát

Hogyan tájékozódnak a vándormadarak?

Arról, hogy vándormadaraink képen találunk vissza és ezen jukban mi tájékoztatja őket, ég nagyon keveset tudunk. Egy metországi tudós szerint a ldön lévő feltünőbb, messze elthatható tárgyak irányítják vonuló utjukat. Így megfigyelték, hogy hatalmas vonuló darucsapatok zárt csoportban egy magas egyen álló malomig repültek, t azután kisebb csoportokra szakadva repültek tovább, minenik a maga vidékére. Az idén zt a messze ellátszó malomépületet lebontották. Érdekes volt megfigyelni, hogy az egyes berkező darucsapatok, amikor a megszokott tájékozási pontot nem találták a helyén, milyen zgatottan röpködtek össze-visza, amíg belátták, hogy nem tévesztették el az irányt. Azután már megnyugodva folytatták utjukat.

Óriási murkát végez a sziv.

A sziv pihenés közben két és fél liter, erős testi munka közben 17 liter vért nyom percenként szét az erekbe.

Papir készül a máktokból.

Lapunk előző számában közöltük, hogy Németországban nagy gondossággal használják fel a nyersanyagokat. A helyes és okszerű kihasználással kapcsolatban a német vegyészek értékes felfedezést tettek. A máktokjából papírt készítenek. Ilyen körülmények között a gazdák gondosan összegyűjtik a máktokokat és a beváltó állomásokra szállítják, ahol a beszolgáltatót árut súly szerint kifizetik. A mi pénzünkben számítva mázsájáért körülbelül 150 lejt fizetnek.

Betegségek, amelyeknek hajlama öröklődik.

Köztudomású dolog, hogy nagyon sok járványos betegség kiállása után a szervezet ellenállóvá válik az illető betegséggel szemben. Ez az ellenálló képesség bizonyos tekintetben a szülőkről a gyermekekre is átöröklődik. Vannak azonban olyan betegségek is, amelyeket elsősorban azok kapják meg, akiknek szülei is átestek azon a betegségen. Az orvosi vizsgálatok szerint a vörheny, a torokgyík és vakbélgyulladás sokkal gyakoribb olyanoknál, akiknek szülei is átestek ezeken a betegségeken. Sőt leggyakrabban azok kapják meg, akiknek a fentemlített betegségekben mindkét szülője beteg volt.

Jó szer!

— Megfogadta tanácsomat és nyitott ablak mellett alszik?

— Megfogadtam, orvos ur!

— Ugy-e, eltűntek a kellemetlen köhögési rohamok?

— Azok nem, de a pénztárcám eltűnt, mert a nyitott ablakon át kilopták.

A hangyák életéből. A bibliai időktől kezdve napjainkig a bölcselek és természetbuvárok egész sora próbálta már leleplezni annak a csodálatos harmóniának a titkát, mely a hangyaállam milliókat számláló lakóit kormányozza. Ezeknek az apró lényeknek nyüzsgő birodalmába enged bepillantást az a szenzációs képkel illusztrált cikk, amely Tolnai Világlapja legújabb számában megjelent.

Ha sikert akar elérni,

hirdessen a

"MAGYAR NÉP"-ben

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolpólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szerkesztőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit, mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

L. I. A só a főzésnél többféle készítménnyel lehet pótolni. A legáltalánosabban használják a tejsavas és kénsavas meszet, a kovasavat és ugynevezett bromnátriumot. Az anyagokat vagy főzés alkalmával teszik az ételbe, vagy étkezés alkalmával sózzák meg azokkal az ételket. Valóban szokták tüdőbaj esetén használni a sómentes étrendet, azonban ezt csak orvosi vizsgálat után szabad alkalmazni. Az orvos egyébként is tanácsot ad, hogy mivel pótolhatja a só.

F. G. A. „Vezérszillag” műszó a méhészetben használatos. Olyan helyen, ahol nagyon sok kaptár áll szorosan egymás mellett, hogy a méhek tájékozódását megkönnyítsük, szillag alakú jelt helyezünk a kaptárok kijáró nyílása felé. Ezt a csillagalakú jelt több színben szokás alkalmazni. Minthogy a méhek vezetésére szolgál, vezérszillag a neve.

N. Z. Szomszédja helyesen járt el. A murkot és petrezselymet ősszel is lehet vetni. A kikelt növényekre télen gyenge szalmástrágya takarót kell teríteni és így nagyon jól áttelelnék. Tavasszal az őszivetésű murok és petrezselyem gyors fejlődésnek indulnak, szép erőteljes gyökereket fejlesztenek és nagyobb termést adnak, mint a tavasszal vetett murok és petrezselyem.

F. G. Az összeperénezedett csontokból is készíthet baromfiak számára csontdarát, előzőleg azonban legalább negyedóraig főzze a csontokat tiszta vízben, hogy a csontokon levő fertőző csírák megsemmisüljenek. Semmi esetre sem szabad perénezesen megdarálni a csontokat. Sok betegség származhatik abból, ha a tyukok perénezes csontokból készült darát fogyasztanak el.

A. I. Szalacs. Ha a malacok virgoncok és jóízűen esznek, feleslegesnek tartjuk, hogy állatorvoshoz forduljon. Valószínűnek tartjuk, hogy a daganatok maguktól ki fognak fakadni és a malacok teljesen meggyógyulnak. A levelében előadott érvek is indokolják, hogy legalább is egyelőre ne kérje ki állatorvos tanácsát. Egyébként a malacok étvágyából arra következtetünk, hogy betegségük simán fog lefolyni.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisintén az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Eladó 1 másfél éves és 1 fél éves karakul (perzsa) kos. 16 fekete racka anya és 13 jerke (anya) bárány. A bárányok apja karakul, anyjuk fekete racka. Két mázsa őszi takarmány borzó. Erdélyi József tanító, Cubulac—Érköbölktű. Biharmegye.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

T. J. Hadad, K. P. Székesut, M. F. Apa, P. J. Érolaszi, Sch. F. Csanáros, B. P. Vámosgálfalva, V. J. Siménfalva.

ELŐFIZETŐINKHEZ! *Előfizetőink tudomására hozzuk, hogy megbizottaink megkezdték hátrálékosaink felkeresését, hogy a díjakot tőlük beszédjék. Ez alkalommal Udvarhely, Szilágy, Alsófehér, Temes és Torda megyékben lakó előfizetőinket látogatják meg. Felkerjük a hátrálékosokat, hogy a kimutatott tartozásaikat szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki megbizottainknak. Különösen azok rendezzék feltétlenül hátrálékaikat, akik nagyobb összeggel tartoznak, mert ezeknek nem fizetés esetén, megbizottaink jelentése alapján, a további lapküldést minden külön értesítés nélkül, megszüntetjük. Megbizottaink természetesen tovább folytatják utjukat s ha ezen megyékkel végeztek, a többi megyék is sorra kerülnek. Miután a megbizottainknál való fizetés lényegesen könnyebb, mintha postán adnák fel a pénzt, valamint a portóköltséget is megtakarítják, ezért már ebből a szempontból is célszerű, ha a hátrálékot megbizottainknál fizetik ki. Azonkívül a nyár folyamán rendkívül kevés bevételünk volt s a most közeledő ősszel szükségünk van minden hátrálékos díjára, hogy a lapot mindenkinek pontosan ki küldhessük. Az említett megyékben lakó előfizetőink gyűjtsék össze a pénzt, hogy megbizottainknak a hátrálékot ottlétükkor azonnal kifizethessék.*

M. F. Zilah. Lakóhelyének nevét nehezen tudjuk megállapítani, kérjük, írja érthetően. Baromfitenyésztéssel foglalkozó magyarnyelvű szaklap jelenleg nálunk nincsen. A Mezőgazdasági Szemle szokott időnként tartalmaz cikkeket hozni a ba-

romfitenyésztés köréből. Ajánljuk, hogy kérjen mutatványszámot a következő folyóirat szerkesztőségétől:

Baromfitenyésztők Lapja, Budapest IX. Üllői ut 25. szám.

A legnagyobb készséggel fogunk Önnek mutatványszámot küldeni és megírják a módozatot is, hogy az előfizetési díjat miképpen rendezheti. Ebben a folyóiratban nagyon sok és kimerítő cikket találhat a baromfitenyésztésre vonatkozólag.

V. J. Krassófüzes. A beküldött 2 db 10 lejes bélyeg már nincs forgalomban s így semmire sem használható. Ennélfogva, ha a tanácskérésére választ óhajt, olyan bélyeget küldjön be, amelyiket fel tudunk használni. Egyébként a bélyegek rendelkezésére állanak s ha a portódíjat beküldi, vissza is küldhetjük.

F. J. A kért könyvet elküldöttük. Kivánságához képest a Gazdatudomány című könyvet erős vászonkötéssel láttuk el. A beküldött pénz fedezte a könyv árát és bekötésének költségeit. Helyesen tette, hogy erős kötéssel látta el, mert így az állandó használat mellett is teljesen új marad a könyv.

M. J. Belényesujlak. Csak lelkészi hivatal igazolása alapján küldhetjük lapunkat, mint új házsnak egy évig.

B. M. Mezőverese gyháza. Előfizetése 1938 aug. 31-én beküldött 150 lejjel 1938 ápr. 1-ig van rends. f. év végéig még 115 lejt kérünk.

A következő befolyt pénzeket nyugtazzuk: R. J. Székelyszent-erzsébet 150, R. B. Radnót 150, Dr. B. Gy. Folya 150, B. Á. Magyarsáros 85, Sz. J. Rézbánya 450, F. I. Ruszkabánya 155, Cs. I. Kézdivásárhely 155, Gy. J-né Mihályfalva 150, E. A. Petrozsény 155, K. Gy. Mezőfény 150, N. I. S. Mezőpanit 75, H. J. Felsőben-esek 150, O. M. Fugyivásárhely 155, P. J. Érolaszi 85, M. F. Apa 300, Özv. Z. N. G-né Paptamási 150, D. J. Székesut 150, S. A. Mezőzáh 150, J. J. Oltévíz 150, F. J. A-é Andrásfalva 130, P. S. Csittszentiván 150, Ifj. V. J. M-é Nyujtód 145 Lei.

Lindbergh ezredes Kolozsváron.

Lindbergh ezredes, a híres amerikai óceánrepülő repülőgépen a szamosfalvi repülőtérre érkezett és egy éjszakát Kolozsváron töltött. Lindbergh ezredes abból az alkalomból volt Kolozsváron, hogy most folyt le a Kisantani repülőverseny, amelyet a cseh repülőegyesület fennállásának 25 éves évfordulójára rendeztek.

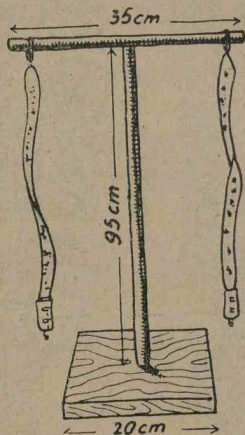

Lindbergh
ezredes.

Tanuld meg!

Vesztőhely — legyek számára.

Ősz kezdetén a legyek pusztulni kezdenek, számuk rohamosan fogy. Magunknak is mindent el kell követnünk, hogy a legyeket ősszel irtjuk, mert ezzel tulajdonképpen a jövővi védekezés alapjait vetjük meg. Minél kevesebb légy tud ugyanis áttelelni, jövő esztendőben annál

nehezebben indul meg a legyek szaporodása. Ilyenkor könnyebb is a legyeket irtani, mert a hűvös éjszakák elől behúzódznak a lakásokba és csak az idő felmelegedésével repülnek ki a szabadba. Így a szobában nagyon sok legyet lehet elpusztítani. Képünkön célszerű légy vestőhelyet mutatunk be. A kétágu állványra enyvespapír van akasztva. Valóban a le-

gyek valóságos vestőhelye, mert rengeteg légy fogódik meg a papirokon. Bizonyos, hogy az ősz kezdete a legalkalmasabb időpont a legyek irtására.

Hogyan tartsuk el a mézet?

A mézet különös gondossággal kell eltartani, mert különben minősége könnyen megromlik. A következő fontos szabályokat tartsuk be.

A megikrásodott mézet felmelegítéssel tesszük folyékonnyá. Vigyázni kell, hogy ne melegítsük 40 fokon felül, mert értékes anyagai tönkre mennek.

A méz nedvszívó képességű és ezért elzártan, száraz helyen kell tartani. Lehetőleg sötét helyen tartsuk, mert a nap és a világosság rontják a méz minőségét.

Szagos anyagot ne tartsunk a méz közelében. Különösen a sajt és füstös hús szagát veszi át könnyen.

Tartsuk a mézet fagymentes helyen, mert hidegben megfagy és nemcsak a méz, hanem az edény is, amiben tartottuk tönkremegy.

Vadgyümölcsök az asztalon.

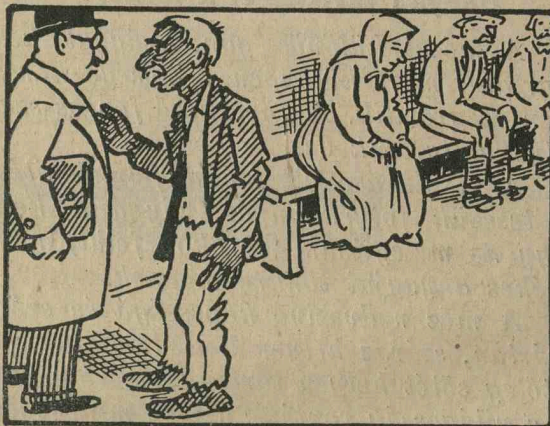
A vadontermő gyümölcsök közül nagyon sok finom eledelt szolgáltat. Általában jellemzi a vadgyümölcsöket, hogy nagyon táplálóak és sok vitamint tartalmaznak. Már irtunk a havasvidékeken gyűjthető afonyáról és annak eltevési

Hogyha bajom akad néha,
Nem megyek én a szomszédba,
Jó tanáccsal, ami kell hát,
A „Magyar Nép” bőven ellát.

módjáról. Ez alkalommal arra hívjuk fel a figyelmet, hogy a szederből kitűnő befőttek és ételek készíthetők. Különösen tésztákhoz lehet jól felhasználni a szederből készült izeket és befőtteket. A vad-

rózsa termése, a rózsabogyó kitűnő izt ad. A cukrozott rózsabogyóz tészták elkészítésénél jól felhasználható és kenyérre kenve gyermekek számára nagyon egészséges táplálék.

Megvan a költség.

Egy cigányt azzal vádolnak, hogy egy arany órát, egy arany gyűrűt és egy ezüst kanalat lopott. Kéri az ügyvédet, hogy vállalja a védelmét.

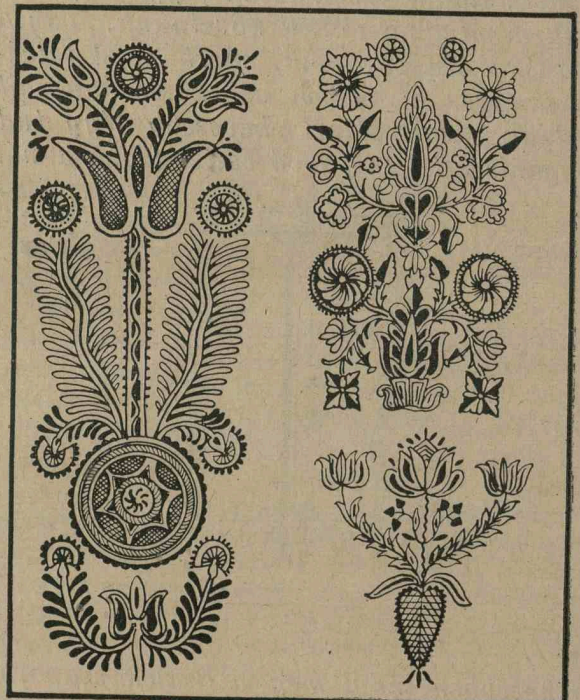
— Te azt állítod, hogy ártatlan vagy?

— Igenis, ügyvéd ur!

— Rendben van, de miből fizeted meg az ügyvédi költségeket?

— Hát van egy arany óráam, egy arany gyűrűm és egy ezüst kanalam. Ebből csak kitelik a költség.

A magyar diszítés alapformái.

Mángorló lapickáról mutatjuk be mai diszítéseinket. Kedvenc elemek a kör-alaku rózsza és a tulipán egyszerűbb vagy gazdagabb változatai.